ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κοραῆ.

Ἡ εὐχαριστία πρέπει νὰ ἦναι λακωνική, ἀλλὰ τοιαύτη, ὁποία νὰ δείχνῃ εὐγνωμοσύνην ἀνδρῶν μεγάλα φρονούντων, καὶ μεγάλα μελετώντων νὰ κατορθώσωσι δι' ἀγάπην τῆς πατρίδος των, καὶ ὄχι τὸ «Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ τὸ πληρώσῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» τῶν ζητούντων καὶ δεχομένων ἐλεημοσύνην.

Ἀλλ' ἡ βραδύτης συνέβη ἀπὸ πολυμέλειαν μᾶλλον ἢ ἀμέλειαν.

Ἀπὸ πρώτης ἐντεύξεως κατάλαβα πολλὰ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀνδρὸς, καὶ νόον ἔγνων, ἦθος θηριῶδες, καὶ χαρακτὴρ ἀπάνθρωπος, καταδήλος καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν φυσιογνωμίαν.

(παρενθ.) Ὅπου ἁρμόζουσι καὶ ἀγγέλλουσιν τὰ δυστυχίας πόλεσι στῶν [illegible].

Ἀπίσω δὲ ἡ Ἀδράστεια. οἶδας τὸν σὸν φίλον,

Ὅσον αἱ τρίχες μου λευκαίνονται, τόσον πυκνόνεται καὶ μαυρίζει τὸ νέφος τῶν κόπων ἀγρυπνιῶν μου

«Ἀδελφὸς ὑπ' ἀδελφοῦ βοηθούμενος, ὡς πόλις ὀχυρά»

[illegible] Χρυσίου ἀληθεστέραν ἀπὸ τὴν [illegible] εἰς τὴν [illegible] εἰς τὴν νῆσον τῆς Ῥόδου χρυσῆν τοῦ Διὸς βροχήν, ὡς λέγει ὁ Πίνδαρος

Βρέχε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας
Χρυσαῖς νιφάδεσσι πόλιν.

Τόσον καθαρὰ γίνεται ἡ συνέχειά των.

Τὰ [illegible] φίλε, ὡς σπαραγμοὺς καὶ σφαδασμοὺς θανασίμως πληγωμένου καὶ ψυχορραγοῦντος θηρίου.

Ὅς γ' ἠπίστατο πολλά, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα.

Ἄλλοτε μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοτε δ' ὕει.

Εἰς ἑκάστην σελίδα, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν εἰς ἕκαστον στίχον γίνεται προφανὴς ἡ ἀπορία καὶ ὁ [illegible] τοῦ νοὸς καὶ τοῦ καλάμου τοῦ γράφοντος. Εἰς ἕκαστον στίχον αἰσθάνεσαι μὲ βάρος τῆς ψυχῆς, ὅτι ὁ γράφων ἔπασχε τοῦ δυστυχοῦς Σισύφου τὴν κόλασιν, τὴν ὁποίαν τόσον θαυμασίως ἐπεριέγραψεν ὁ Ὅμηρος·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἦτοι ὁ μέν, σκηριπτόμενος χερσίν τε ποσίν τε,
λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε Κραταιΐς,
αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.
αὐτὰρ ὅ γ' ἂψ ὤσασκε τιταινόμενος· κατὰ δ' ἱδρὼς
ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.

. . . . .

Συγγραφεὺς καλὸς νὰ γίνῃ δὲν ἠμπορεῖ, ἂν δὲν ἀκολουθῇ ὅσον εἶναι δυνατὸν τὴν φυσικὴν γραμματικήν, ἤγουν τὴν ἀναλογίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν γεννᾶται ἡ πρώτη ἀρετὴ τοῦ λόγου, ἡ σαφήνεια· ἂν δὲν γράφῃ εἰς τρόπον (λέγω πάλιν ὅσον εἶναι δυνατόν, ἐπειδὴ γενικοὶ κανόνες χωρὶς ἐξαιρέσεις δὲν εἶναι εἰς καμμίαν γλῶσσαν) ὥστε ἀπὸ τὸ σύγγραμμά του νὰ συντάσσεται μία, καὶ ὄχι ἕξ ἢ ἑπτὰ γραμματικαί. ἂν δὲν σπουδάζῃ καὶ πρὸς τούτοις νὰ συμπλέκῃ τὰς λέξεις του καὶ νὰ τὰς συντάττῃ εἰς ἐκεῖνον τὸν τρόπον, ὅστις προξενεῖ [illegible] ὁ δεύτερος οὗτος κανὼν ἐπιστηρίζεται εἰς τὴν φύσιν αὐτὴν τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸς ζητεῖ πανταχοῦ τὴν ἡδονήν· τὴν ζητεῖ εἰς τὴν τράπεζαν, τὴν ζητεῖ εἰς τὴν ἀμφίεσιν (κλίνην?), εἰς τὰ φορέματα, εἰς τὸ θέατρον, εἰς τὴν μουσικήν· καὶ πῶς θέλεις νὰ μὴ τὴν ζητῇ καὶ εἰς τὴν διὰ λόγου μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀναστροφήν, ἥτις συμπληροῖ τὸ περισσότερον μέρος τῆς ζωῆς του;

Παρὰ τούτους τοὺς κανόνας, τοὺς ὁποίους ἐγὼ στοχάζομαι ὡς ἀπαραιτήτους, εἰς τὴν ἡμετέραν περίστασιν ὅστις προσπαθεῖ νὰ γράφῃ ὀρθῶς, πρέπει νὰ φυλάττῃ καὶ τοῦτο: Ἐπειδὴ ἡ γλῶσσα, τὴν ὁποίαν σπουδάζομεν νὰ καλλύνωμεν καὶ νὰ διορθώσωμεν, εἶναι θυγάτηρ γραιὰς καὶ δυστυχὴς ἄλλης γλώσσης τελειοτέρας, πρέπει νὰ προθυμούμεθα (ὅσον εἶναι δυνατόν, λέγω πάλιν, καὶ χωρὶς βίαν) νὰ ἀναπληροῦμεν τὰ ἐλλείμματά της ἀπὸ τὰ μητρικὰ τῆς πλούτη, καὶ ὄχι νὰ μιμούμεθα τὰς φρασεολογίας καὶ συντάξεις τῶν ἀλλοτρίων ἐθνῶν.

Ἡ σταθμός (?) τῶν πόνων μου εἶναι τόσον πλήρης, ὥστε καὶ μόνον ἕνα σταλαγμὸν δὲν δύναται νὰ προσλάβῃ χωρὶς νὰ ἐκχυθῇ καὶ νὰ μὲ πνίξῃ. Ὅθεν

„Πρὸς δέ με τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε,"

ἂν ὄχι δι' ἄλλο, διὰ χάριν κἂν τοῦ Ὁμηρικοῦ τούτου στίχου, εἰς τὸν ὁποῖον, οἱ Γραμματικοὶ (οἱ περισσότεροι τουλάχιστον) ἄλλο παρατηρήσεως ἄξιον δὲν εὑρήκασι πλὴν ὅτι περιέχει πάντα καὶ ἀνελλιπῆ τὰ ὀκτὼ μέρη τοῦ λόγου,

Ἴσως τινὲς δυσαρεστηθῶσιν εἰς αὐτά· ἀλλ' ἐγὼ σᾶς λέγω, μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι, ὅτι ὅσα εἶπα τὰ εἶπα ἀνυποστόλως μὲ καθαρὰν συνείδησιν εἰς τιμὴν καὶ κοινὴν ὠφέλειαν τῆς κοινῆς πατρίδος χωρὶς κανένα σκοπὸν νὰ ἐγγίζω τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα. [illegible] λογίων ἔμαθαν νὰ εἶναι ἀνδράποδα, ἂς εἶναι· κανεὶς δὲν τοὺς [illegible]

[illegible] λα[illegible]μένοις αἰσχύνουσιν."

Αἱ τοιαῦται περικαλύψεις κατηγοροῦσιν ὀλίγον νοῦν.

[illegible] ὅτι εὑρέθη ἄνθρωπος νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸν Θουκυδίδην, ὁ ὁποῖος χρειάζεται [illegible] Ἀτλαντικούς, ὄχι μόνον διὰ τὴν δύσκολον καὶ συνεσφιγμένην αὐτοῦ φράσιν, ἀλλ' ὅτι ὁ μεταφραστὴς (ἐὰν θέλῃ καὶ δύναται νὰ πληρώσῃ τὰ ἀληθῆ καθήκοντα τοῦ μεταφραστοῦ) πρέπει νὰ ἑρμηνεύσῃ ὄχι μόνον τὰς ἐννοίας τοῦ συγγραφέως, ἀλλ' ὅσον εἶναι δυνατὸν νὰ εἰκονίζῃ τρόπον τινὰ καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ λόγου· καὶ ἡ ταλαίπωρος ἡμῶν γλῶσσα εἶναι ἀκόμη ἄτονος, καὶ πολλὰ περισσότερον ἐλλειπεστέρα παρὰ νὰ παραστήσῃ τὸν ἀμίμητον τόνον τοῦ Θουκυδίδους.

Ὃ μέλλεις ποιεῖν μὴ πρόλεγε· ἀποτυχὼν γὰρ γελασθήσῃ.

Τοῦ μετοπώρου οἱ καρποὶ δὲν συλλέγονται τὸ ἔαρ· ἡμεῖς εἴμεθα ἀκόμη εἰς τὴν ἄνοιξιν τῆς ἀναγεννήσεως· ἐκίνησεν ὀλίγον τὰ νεναρκωμένα ἡμῶν μέλη ὁ Ἥλιος τοῦ Μαρτίου· ἀλλὰ δὲν τὰ ἐπύρωσεν ἀκόμη ἱκανῶς.

Ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα, κοὐκ ὀνήσιμα.

Μὲ ζηλοτυπίζει ὁ φόβος μὴ προφθάσωσιν αὐτοὶ τὸ στάδιον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἐνδεχόμενον καὶ ἡ περισσοτέρα συνήθεια τῆς ἀλαζόνος κεφαλῆς μου (contention d'esprit) καὶ ἡ ἐπαινετὴ φιλοτιμία τοῦ νὰ μὴ φανῶ ἀνάξιος τῆς εὐλογῆς, καὶ τὸ ἀσυνήθης νὰ λαλῶ δημοσίᾳ, ὅστις ἕως τώρα ἐπέρασα τὴν ζωὴν μοναδικήν, φοβερὰ καὶ σχεδὸν θηριώδη, νὰ μὲ στείλωσιν ἐγρήγορα ὅπου εὑρίσκεται ὁ Villoison.

Ἀλλὰ τὸ νὰ βάλῃ ὁ ἐκδότης τὴν εἰκόνα του εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ βιβλίου, εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ νὰ παρρησιάζεται sans façon μόνος του, καὶ πρὸς τούτοις νὰ λέγῃ ἀναισχύντως πρὸς τοὺς εὐεργετουμένους: C'est moi qui vous a procuré ce bien, regardez-moi, et reconnaissez votre bienfaiteur. Ἄλλην ἐξήγησιν τοῦτο δὲν ἐπιδέχεται.

Δὲν θέλουν ποτὲ γράψειν καλά, ἂν δὲν δώσωσι τόνον καὶ νεῦρα εἰς τὴν γλῶσσαν· τὰ δὲ νεῦρα πρέπει νὰ εὑρίσκωνται πρῶτον εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ γράφοντος, ἂν ἔχῃ δηλαδὴ φρονήματα ἐλεύθερα.

Ἄλλοισι μὲν ἄλλα ἴδια, ἀνθρώπῳ δὲ λόγος κ.τ.λ.

Τοιοῦτον θαυμαστὸν προπύλαιον πλήττει τὸν ἀναγνώστην, καὶ τὸν βάλλει εἰς ἐλπίδα νὰ ἔμβῃ εἰς τὸν ναὸν τῶν Δελφῶν, ἢ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος· ἔπειτα δὲν τὸν δείχνει παρὰ μίαν κοινὴν κατοικίαν.

Κοινὸν χρέος ὅλων εἶναι νὰ συνδράμωσι καὶ νὰ συνεπισχύσωσι τὸ πρᾶγμα καὶ χερσὶ καὶ ποσί, καθὼς λέγει ἡ παροιμία.

Τὸ γένος εἶναι περίεργον, πανοῦργον, καὶ μεγαλουργόν, καὶ φιλόδοξον.

Εἶναι, φίλε, δυστυχέστατος ὁ ἄγαμος βίος· καὶ ὁ φρόνιμος καὶ χρηστοήθης ἄνθρωπος ἔχει χρέος, καθὼς ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του τὴν λαμπάδα τοῦ βίου, οὕτω νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς ἄλλους. Τοῦτο εἶναι τὸ βούλημα καὶ δόγμα τῆς φύσεως.

Σοφοὶ δὲ συγκρύπτουσιν οἰκείας βλάβας.

.... Ἡ ὁποία (γλῶσσα) ἂν καὶ βεβαρβαρωμένη, δυνατὸν εἶναι νὰ καλλωπισθῇ, ἂν ὑποθέσῃ νομοθέτας λελογισμένους. Τοιούτους ὀνομάζω ὅσοι μετὰ τῆς φυσικῆς κρίσεως τοῦ καλοῦ ἔχουσι καὶ ἱκανὴν εἴδησιν τῆς ἀρχαίας γλώσσης, καὶ πολλῶν ἄλλων γλωσσῶν (ἐν πρώτοις τῆς Λατινίδος), καὶ πρὸς τούτοις ἔκαμαν καὶ μελέτην ἀρκετήν, καὶ περιειργάσθησαν μὲ σκέψιν τὰς ἀνωμαλίας ὅλας τῆς γλώσσης καὶ τὰ γενέθλια τῶν τοιούτων ἀνωμαλιῶν. Πῶς θέλεις νὰ θεραπεύσῃ πάθος ὁ ἰατρός, ὅταν δὲν ἐξεύρῃ μήτε τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους, μήτε τὸν τόπον εἰς τὸν ὁποῖον προσκολλᾶται καὶ ἐνδομυχεῖ τὸ πάθος;

Λακωνικὸς εἶναι καὶ ὁ Θουκυδίδης, ἀλλ' αἱ περίοδοί του εἶναι ὅλαι συνδεδεμέναι μὲ τέχνην καὶ κομψείαν μεγάλην.

Εἶναι βέβαια ζάλη φοβερά, ἡ ὁποία σὲ κατέλαβε, μολοντοῦτο δὲν εἶναι χωρὶς ἐλπίδα [illegible] καὶ κατευοδώσεως, ἐὰν συμμαζεύσῃς ὅλην σου τὴν προσοχήν, καὶ κάμῃς ὅ,τι πρέπει νὰ [illegible] εἰς τὴν περίστασιν ἑνὸς κλύδωνος ὁ σοφὸς κυβερνήτης. Τὸ πρῶτον ἀναμφιβόλως χρέος του [illegible] εἶναι ἡ εὐσυνειδησία (delicatesse), διότι ἐπειδὴ [illegible] τὸ ἐθνικὸν ἀξίωμα τοῦτο "Ὃ σὺ μισεῖς, ἄλλῳ μὴ ποιήσῃς".

Φοβοῦνται μὴ μὲ τὴν κινουμένην γῆν συγκινηθῇ καὶ τὸ ἐργαστήριον ὅπου ζῶσιν. Ἔχουσι δίκαιον. Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὴν ὁποίαν ζῶμεν, chacun travaille pour soi.

Τοῦτο μοῦ ἔφερεν εἰς νοῦν τὰς τρεῖς τάξεις, εἰς τὰς ὁποίας διαιρεῖ ὁ Ἡσίοδος τοὺς ἀνθρώπους:

Οὗτος μὲν πανάριστος, ὃς αὐτὸς πάντα νοήσει·
Ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.
Ὃς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ, μήτ' ἄλλου ἀκούων
Ἐν θυμῷ βάλληται, ὃδ' αὖτ' ἀχρήϊος ἀνήρ.

Ἐνθυμήθην καὶ τὸν θεῖον Πλάτωνα, ὅστις ἔκαυσε πολλὰ ποιήματα, ὅσα εἶχε γράψειν εἰς τὴν νεότητά του, ἀναγνοὺς μετὰ προσοχῆς τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο τοῦ Ὁμήρου (Ἰλιάδ. Ρ, 263) Στῆς δ' οὔτ' ἐπὶ προχοῇσι κ.τ.λ.

Καὶ μολοντοῦτο, ἂν αὐτὰ ἦσαν ἄνοστα, θέλεις τὸ καταλάβειν ἀπὸ τὸ εἰς τὴν ἑρμηνείαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

αὐτοῦ ἐπίγραμμα, ἤδη γηραλέαν οὖσαν, περὶ τῆς ὁποίας λέγει:

Ἧς καὶ ἐπὶ ῥυτίδων ἕζετο δριμὺς ἔρως.

L'amour qui se tint toujours niché dans les rides d'une vieille, est une idée charmante. Θέλεις ἄλλο;

Ἀστέρας εἰσαθρεῖς ἀστὴρ ἐμός. Εἴθε γενοίμην
Οὐρανός, ὡς πολλοῖς ὄμμασιν εἰς σὲ βλέπω.

Θέλεις καὶ τρίτον, τὸ ὁποῖον, κατ' ἐμὲ κρίσιν, εἶναι τὸ θαυμασιώτερον; Ἔχε, τὸ εἰς τὸν Χαριέστατον Ἀριστοφάνην τὸν Κωμικὸν ἐπίγραμμα:

Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν, ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται,
Ζητοῦσαι, ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους.

Τοῦτον αὐτόν, ἂν καὶ ὄχι τόσον ὡραῖα ποιήματα ἔκαμεν ὁ Πλάτων· ἀλλ' ὁ Πλάτων ἦτον τῆς πρώτης πλάσεως ἄνθρωπος, ὡς αὐτὸς πάντα ποιεῖ.

Εἶναι τινὲς ἐκ φύσεως κακόμοιροι καὶ κακόκληροι ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων τὸ τύμπανον τῆς ἀκοῆς φαίνεται νὰ ἦναι κατασκευασμένον ἀπὸ χαλκόν. Τί προσμένεις ἀπὸ ταλαίπωρον ψυχήν, τῆς ὁποίας ὁ οἶκος δὲν εἶναι σάρκινος;

Ὁμολογῶ ὅτι δὲν εἶναι νόστιμος διατριβὴ νὰ ἀναγινώσκῃ τις τὸν Ἐρωτόκριτον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἐξαμβλώματα τῆς ταλαιπώρου Ἑλλάδος· ἀλλ' ὅστις αγαπᾷ τὴν εὐγενεστάτην δέσποιναν, δὲν πρέπει νὰ ἀμελῇ νὰ κολακεύῃ καὶ τὴν δυσειδῆ θεράπαιναν, ἐὰν ἡ πρὸς τὴν δέσποιναν εἴσοδος εὐκολύνεται ὁπωσδήποτε δι' αὐτῆς.

Ὄχι, ἂν δὲν εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸν ἐραστὴν νὰ συγκατοικήσῃ τὸν αὐτὸν οἶκον μὲ τὴν ἐρωμένην, πρέπει κἂν νὰ ζῇ οἶκον τὸν πλησιέστερον ὅσον εἶναι δυνατὸν εἰς αὐτήν, διὰ νὰ μὴ σβεσθῇ τὸ πῦρ τοῦ ἔρωτος καὶ παρωθῇ. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ πλησιέστερον χρειάζεται πολλὴν σκέψιν, καὶ (διὰ νὰ μὴν ἀφήσω τὴν παραβολήν μου) κάποιαν σεμνότητα, ἡ ὁποία πρέπει νὰ συνοδεύῃ πάντοτε τὸν ἀληθινὸν ἔρωτα.

Το

Τὸ μιξοβάρβαρον ἢ μακαρονικόν, τὸ ὁποῖον τόσον θέλγει τὰς Βυζαντινὰς ἀκοάς, τί ἄλλο εἶναι εἰς τὴν κρίσιν ὅσων ὁ νοῦς δὲν τυραννεῖται ἀπὸ δόξας ὀνομάτων, παρὰ πορνικὴ καὶ ἀσελγὴς ἐπικώμασις εἰς τὴν ἐπαφρόδιτον γλῶσσαν τῶν προγόνων;

Καλὸν ἦτον νὰ ἀναγινώσκῃς καὶ συχνὰ τὸν Ὅμηρον, καὶ ἀπὸ τοὺς πεζογράφους τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἰσοκράτην· τοῦτον δὲ μάλιστα διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλας θέσιν καὶ τάξιν τῶν λέξεων. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀληθινοὶ μάγοι, ἐπειδὴ σὲ θέλγουσι καὶ σὲ ἀπατῶσι πολλάκις διὰ μόνης τῆς τάξεως τῶν λέξεων, χωρὶς νὰ σὲ δώσωσι καιρὸν νὰ καταλάβῃς τῶν ἐννοιῶν τὴν κοινότητα, ὁ καὶ τὴν παντελῆ ματαιότητα. Ἄλλος ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς παρὰ τὸν Διονύσιον τὸν Ἀλικαρνασσέα, καὶ ἀπὸ τοὺς νέους παρὰ τὸν Βυφῶνα (Bufon) δὲν ἐκατάλαβε τόσον καλὰ τὴν δύναμιν τῆς τάξεως, μηδὲ πόσην ἐπιρροὴν ἔχει εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ λόγου. Ὅθεν εἶπε le style est l'homme. Ἐκεῖνος εἰς τὸ περὶ συνθέσεως ὀνομάτων (βιβλίον ἄξιον ἀναγνώσεως καὶ μελέτης) ὁμοιάζει, μὲ παραβολὴν κατὰ ὡραίαν, τὴν θέσιν τῶν ὀνομάτων, μὲ τῆς Ἀθηνᾶς τὴν μαγικὴν ῥάβδον, ἥτις ἐγγίζουσα μόνον τὸν Ὀδυσσέα τὸν ἔκαμνε ἄλλοτε γέροντα ἄμορφον καὶ ῥυτιδωμένον, ἄλλοτε παλληκάριον πολλὰ ὡραῖον.

Αἱ Μοῦσαι εἶναι ἀδελφαί, καὶ δὲν πρέπει νὰ τὰς χωρίζῃ, ὅστις θέλει νὰ τὰς λατρεύῃ ὀρθῶς.

Ἡ ἀσάφεια γεννᾷ τὰς αἱρέσεις εἰς τὴν Φιλοσοφίαν, καθὼς καὶ εἰς τὴν θρησκείαν, καὶ αὗται πάλιν ἀμοιβαίως τρέφουν καὶ αὐξάνουσι τὴν ἀσάφειαν.
Εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἄλλην φιλοσοφίαν δὲν ἐξεύρουσι παρὰ τὴν Ἐμπειρικήν.

Ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ τοὺς μανθάνῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ νοεῖν καὶ συλλογίζεσθαι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δὲν εἶναι κακὸν νὰ οἰστρηλατῆσαι καμμίαν φορὰν ὅταν γράφῃς· ὁ οἶστρος, φίλε, ζωντανεύει πολὺ τὸν χαρακτῆρα τοῦ λόγου

Ταῦτα μ' ἔλεγεν ἡ νόννα
Ποῦ δὲν γεμὰ πολλῶν καιπάλων·
Λεῖπε πορῖας τῶν μεγάλων·
Γιατ' ἐκεῖ παιδί μου χάνεις
Τὴν ψυχήν σου, τὴν ζωήν σου,
Συχν' ἀπώνης τὸ κουμμί σου.

Νεῖλος

Ν	50
Ε	5
Ι	10
Λ	30
Ο	70
Σ	200
	365.

Τὸ γὰρ ἐσλωσιν οἰκεῖα πάθη
Μηδενὸς ἄλλου παρεμπράξαντος
Μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει.

Ἑρμιᾶ ἐμπολαῖε, τὰν γυναῖκα τὰν ἐμὰν
Οὕτω μ' ἀποδόσθαι, τάν τ' ἐμαυτῷ ματέρα. Ἀριστοφ. (Ἀχαρν. 816)

Σὺ Ἑρμῆ, ἐπιστάτα τῆς πραγματείας, ἀξίωσόν με νὰ πωλήσω οὕτως τὴν γυναῖκα μου καὶ τὴν μητέρα μου.»

Μ' ὅλον τὸ κεφάλι μου τὸν ζάλον καὶ θρηνωδίαν, καὶ εἰς λέγει ὁ Λουκιανός, δεινοπραγίαν, ἀσυγχώρητον ἔκρινα νὰ μη σε κοινωνήσω παρευθὺς τὴν ἀπροσδόκητον λοτερίαν, τὴν ὁποίαν μ' ἔπεμψεν ἡ τύχη, ἀμοιβὴν τῆς ἐκδόσεως και μεταφράσεως τοῦ περὶ ἀέρων, ὑδάτων κτλ. τοῦ Ἱπποκράτους.

Λέγει εἰς τὴν Ἀπολογίαν του ὁ ἄριστος (ἂν καὶ εἰς τὰ Μηναῖα δὲν κατεχωρίσθη ὡς ἅγιος) Σωκράτης καὶ τοῦτο, ἐπαινῶν ἐκεῖνο τὸ τέλος τῆς ζωῆς, τὸ ὁποῖον ἀφίνει πολὺν πόθον τοῦ ἀποθανόντος εἰς τοὺς φίλους, "Τελευτὴ ἡ πλεῖστον πόθον ἐμποιοῦσα τοῦ τελευτῶντος τοῖς φίλοις."

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὅλα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα, φίλε μου, πάλιν σὲ λέγω, προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀπαιδευσίαν τοῦ ἔθνους.

Ἀνατεθραμμένοι ἀπὸ ἀπαιδεύτους καὶ κακοθραμμένους γονεῖς, εὐθὺς ὅταν μάθωμεν μικρόν τι, φυσοῦνται καὶ μεγαλαυχοῦνται εἰς ὅλας τοῦ τὰς διαθέσεις ὁ μικρὸς ἡμῶν ἐγκέφαλος τοσοῦτον, ὥστε δὲν μένει πλέον τόπος μήτε τὰς παλαιὰς μαθήσεις νὰ αὐξήσωμεν μὲ προσθήκην ἄλλων μαθήσεων, μήτε τὰς κακὰς νὰ διορθώσωμεν.

Ἀφοῦ τελειώνῃς φέρ' εἰπεῖν μίαν σελίδα, αναγίνωσκέ την μόνος σου δὶς καὶ τρεῖς εἰς διαφόρους τόνους ἀπὸ τὸν κατώτερον εἰς τὸν ὑψηλότερον, καὶ ἂς προσέχῃ ὁ λαιμὸς τὰ αὐτιά εἰς τὸ στόμα. ἀπίστευτον εἶναι, φίλε μου, πόσον ὠφελεῖ τοῦτο. σὲ χρειάζεται ἀκόμη ἄλλη μία γυμνασία· ἀναγίνωσκε καθ' ἑξῆς τοῦ ἔθους, ἀπὸ τοὺς ἑλληνικοὺς συγγραφεῖς, ἀπὸ μὲν τοὺς πεζοὺς τὸν Πλάτωνα, ἀπὸ δὲ τοὺς ποιητὰς τὸν Εὐριπίδην. δὲν μνημονεύω Ὅμηρον [illegible]. δὲν γνωρίζω μετ' αὐτὸν καὶ τοὺς λόγων πλέον ἁρμονίους, παρὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Εὐριπίδου.

Εἶναι τεσσαρεσκαιδεκαετὴς τὴν ἡλικίαν, καὶ εἰς τοὺς τρόπους ἀρκετὰ παιδικὸς ὁ κύριος λεγέτω, ὅμως ἔχει τὴν ἀκρίβειαν ὅλην τοῦ ἀρχαίου χωρὶς τὴν ἀναισθησίαν του. Ἤθελες γελάσειν ἂν ἔβλεπες ὅσας πανουργίας καὶ δόλους μεταχειρίζεται, διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν ψυχήν του τὸν ἔρωτα τῆς ἑλληνικῆς και λατινικῆς γλώσσης. αἱ γνῶμαι μονόστιχοι τοῦ Χρυσολωρᾶ μ' ἐφάνησαν πολλὰ σπουδαῖαι διὰ νέαρας κεφαλὰς, αἱ ὁποῖαι κλίνουσι φυσικὰ εἰς τὸ παιγνιῶδες καὶ ἱλαρώτερον. τὸν παρέδωκα λοιπὸν τὰ ἄθλια τοῦ Ἱεροκλέους, ἀπὸ τὰ ἀποφθέγματα τοῦ Πλουτάρχου ὅσα ἔχουν ὀξύτητα μετὰ παιδιᾶς, καταμιγνύων αὐτὰ καὶ ποτε μὲ τὰ σπουδαιότερα τῶν Ἑλλήνων περὶ ἀρετῆς καὶ ἐλευθερίας φρονήματα.

Ὁ τρόπος

Ὁ τρόπος τοῦ παραδίδειν μου οὗτος, ἢ καλὸς, ἢ κακὸς δὲν ἠξεύρω, μ᾽ ἔβαλεν εἰς λογισμὸν, μήπως ἦτον ὠφέλιμος, πρὸς παρόρμησιν τῶν παιδαρίων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σπουδὴν, νὰ συναθροίσῃ τις εἰς ἕνα μόνον τόμον τὰ ἀστεῖα τοῦ Ἱεροκλέους, ἀπὸ τοῦ Πλουτάρχου (ὡς εἶπα) τὰ ἀποφθέγματα, ὅσα εἶναι νόστιμα καὶ ἀπομνημονευτὰ, μερικὰς ῥήσεις τοῦ Ἀριστοφάνους, καὶ ἄλλων πολλῶν κωμικῶν ἐκλεκτάτας, ἁπαλὰ γεγραμμένας εἰς τρόπον ἀστεῖον, ἀπὸ τὰς ὁποίας γέμει ὁ Ἀθήναιος, τινὰς Αἰσωπικοὺς μύθους τοὺς νοστιμωτέρους, ἕνα ἢ δύο λόγους τοῦ Λουκιανοῦ τοὺς σεμνοτέρους, ἀπὸ τὴν ποικίλην ἱστορίαν τοῦ Αἰλιανοῦ μερικὰ νόστιμα διηγήματα καὶ ἄλλα τινὰ, τὰ ὁποῖα τώρα δὲν ἐνθυμοῦμαι. Ὅλα ταῦτα συνοδευμένα μὲ ὀλίγας τινὰς σημειώσεις εἰσαγωγικὰς καὶ ἀναλόγους μὲ τὴν κατάληψιν τῶν παιδαρίων, ἤθελαν εἶσθαι, ἂν δὲν λανθάνωμαι, ἱκανὸν δέλεαρ νὰ ἐμβάλῃ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ τὰ πλέον ἀνάγωγα καὶ δυσκίνητα παιδάρια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Καθεὶς πρέπει νὰ γράφῃ ἐξ ἀνάγκης τὴν γλῶσσαν τοῦ αἰῶνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐγεννήθη, καθὼς καὶ τὴν λαλεῖ ἐξ ἀνάγκης.

Αἰβοῖ· τουτὶ καὶ δή

Χωρεῖ τὸ κακόν· δός μοι λεκάνην.

1804 Ἰανουαρίου 26. Τὸν ταλαίπωρον Ἡρόδοτον, τοῦ ὁποίου τὰ ἓξ βιβλία εἶναι μεταγλωττισμένα πρὸ δεκαμηνῶν.

Παλαμήδης εὗρε γράμματα οὐχ ὑπὲρ τοῦ γράφειν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ γιγνώσκειν ἃ δεῖ μὴ γράφειν, ὡς ἔλεγεν ὁ ἀγχινούστατος Ἀπολλώνιος (παρὰ Φιλοστράτῳ βιβλ. Δ, κεφ. 33.)

Ἐπειδὴ οἱ μιαροὶ τῶν φώτων ἐχθροὶ, ἀξύνετοι ἀπὸ τὸν Μπαρουέλον δὲν ἐκαταλαβαίνουσι· ἀλλὰ πληροφορηθῶσιν ὅτι ἀληθῶς ἐπάτησεν ἡ φιλοσοφία τὰς θύρας τῆς Ἑλλάδος, ἐκδημοσιεύθη ἀπὸ τὸν φόβον μὴ πάθωσιν ὅ,τι ἔπαθαν εἰς τούτους (τοὺς Γάλλους) οἱ Καπουκῖνοι.

Ἐὰν ἡ φιλοσοφία, κατὰ δυστυχίαν, σφυρίξῃ εἰς τῶν Γραικῶν τὰ ὦτα, ὅτι τὰ πλούτη τοῦ ἁγίου τάφου, τῆς Λαύρας, τοῦ Σιναίου ὄρους κ.τ.λ. τὰ περιφερόμενα εἰς τὰς ἐκκλησίας κατὰ τὰς ἑορτὰς, πρέπει νὰ διορισθῶσιν εἰς σχολεῖα φροντιστηρίων, τότε, φίλε, τί ἔχουν νὰ κάμωσιν ἄλλο, παρὰ κλαίοντες νὰ φωνάζωσιν ὡς ὁ συμπεραντὴς τῆς Κωμῳδίας, ὅστις πρὸς τὸν συμβουλεύοντα νὰ παύσῃ τὴν τέχνην του ἀποκρίνεται, « Σκάπτειν γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι. »

Τόσον εἶναι μακρὸν ὅτι εἰς τὴν μέσην τῆς 18ης ἑκατονταετηρίδος ἤρχισεν ἀνάληψις τοῦ πρὸ πολλοῦ σβεσθέντος λύχνου τῆς σοφίας εἰς τοὺς Γραικοὺς, ὥστε ἂν εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν [illegible] εὑρεθῇ ἡ τυπογραφία ἐὰν εὑρίσκετο 50 ἔτη ἀρχήτερα, ἡ ἀνάληψις ἤθελε γένει [illegible] καὶ ἂν ἡ καταστροφὴ τῆς Γραικορωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας ἐμποδίζῃ, ἢ τὸ γένος [illegible] νέον σύστημα, καὶ νὰ μὴ παραλυθῇ [illegible] πᾶσιν.

ΑΘΗΝΩΝ

Ἀπὸ ταύτην τὴν Γερμανικὴν θρηνῳδίαν ἴσως κρίνῃς εὔλογον, ὅτι πρέπει κ.τ.λ.

Ἢ μὴ διδάσκειν, ἢ διδάσκειν τῷ τρόπῳ. Ἀλλ᾽ ὅμως ἐγὼ ἔχω τὰς τραχηλὰς κατάρας εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ (ὁ Κοραῆς) ἤθελον εἶμαι ἄπαις, ἀνέστιος κ.τ.λ.

« Καπνὸν φεύγων εἰς τὸ πῦρ ἐμπεσεῖν »

Καὶ ἐπειδὴ εἶναι τρόπον τινὰ ἀντικείμενα ὁ τόνος καὶ ἡ γλυκύτης, ἐδῶ μάλιστα χρειάζεται ὁ τέχνης νὰ τὰ συγκερνᾷ τις οὕτως, ὥστε μήτε διὰ τὸν τόνον νὰ πικραίνεται ἡ σύνθεσις, ὡς τὸ πάσχει πολλάκις ὁ Θουκυδίδης, μήτε διὰ τὴν πολλὴν γλυκύτητα νὰ παραλύεται ὁ τόνος, ἁμάρτημα σύνηθες εἰς τὸν Ἰσοκράτην. Φεῦγε, ὅσον δύνασαι, τὰς πολλὰς καὶ συνεχεῖς συγκρούσεις τῶν συμφώνων καὶ ὁσάκις ἀναγκάζεσαι νὰ μεταχειρίζεσαι λέξεις πολυσυμφώνους, μοίραζέ τας εἰς τὴν περίοδον, καὶ τόπιζέ τας

ὅσον

ὅσον δυνατόν, μακρὰν μίαν τῆς ἄλλης.

Ἀληθινά, φίλε, δεινὸν ἡ ἄγνοια.

Λέγει ὁ Πολύβιος (Βιβλ. Δ, κεφ. 87) περὶ τῶν δολίων συκοφαντῶν,

«Καινὸς γὰρ δὴ οὗτος εὕρηται τρόπος διαβολῆς, τὸ μὴ ψέγοντας, ἀλλ' ἐπαινοῦντας, λυμαίνεσθαι τοὺς πέλας. Εὕρηται δὲ μάλιστα καὶ πρῶτον τοιαύτη κακεντρέχεια καὶ βασκανία καὶ δόλος ἐν τοῖς περὶ τὰς αὐλὰς διατριβόντων, καὶ τῆς τούτων πρὸς ἀλλήλους ζηλοτυπίας καὶ πλεονεξίας.»

Τοῦτο ἔκαμε καὶ τὸν Σοφοκλέα νὰ ἀνακράξῃ,

«Ὄλοιτο! μή τι πάντες οἱ κακοί, τὰ δὲ

Λαθραῖ' ὃς ἀσκεῖ μὴ πρέποντ' αὐτῷ κακά.»

Πρόσεχε ὅμως, φίλε, νὰ μὴ γίνωνται ὑπὲρ πολλά· ὅτι συμβαίνει καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν ἀνάλογόν τι μὲ τὸ συμβαῖνον εἰς τὸν στόμαχον. Ὅταν τούτου ~~[illegible]~~ τὴν δύναμιν ὑπερβαίνωσι τὰ βρώματα, δὲν [illegible] χωνεύονται. Καὶ αἱ κακοχυμίαι τοῦ νοῦ, ὅταν μάλιστα ἀρχίσωσιν ἀπὸ τὴν ἁπαλὴν ἡλικίαν, γίνονται πλέον δυσθεράπευτοι, παρὰ τὰς κακοχυμίας τοῦ σώματος.

Βάλλε λοιπὸν μεταξὺ τῆς σπουδῆς τοῦ καλλίστου καὶ ἀρίστου νέου καὶ τὰς ὁποίας ὁ Πλάτων παραγγέλλει ἀβλαβεῖς ἡδονάς, αἱ ὁποῖαι καὶ τὴν σκέψιν τῶν μαθημένων εὐκολύνουν, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐνισχύουσιν εἰς τὰ μέλλοντα μαθήματα.

Καὶ αὐτοὶ τῶν ὑπεναντίων εἶναι· ἀλλὰ τρόπον ἄλλον κακόν, σύνθετον ἀπὸ τὸ φοβερὸν τῆς τραγῳδίας, καὶ τὸ γελοῖον τῆς κωμῳδίας. Ἓξ μῆνας ἐχθρός, ἔπειτα φίλος, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιστρέφει εἰς τὴν φιλίαν· καὶ οὕτω διαδέχονται ἀλληλοπαλλήλως ἡ στοργὴ τὸ μῖσος, καὶ τοῦτο πάλιν τὴν στοργήν.

Ἂν δὲν ἔχω τὰς θρίδακας (μαρούλια), μοῦ μένει ὁ ὀβολός. (κε΄, τὸ λθ΄ θαυμαστὸν κεφάλαιον τοῦ Ἐγχειριδίου τοῦ Ἐπικτήτου).

Ἐπέρασα, φίλε, φθινόπωρον κάλλιστον· κάλλιστον ὥστε καὶ νὰ μὲ φέρῃ εἰς λογισμόν που, Ἡμερῶν ἡ ὥρα. Καὶ σὲ βεβαιόνω ὅτι ὁ λογισμὸς δὲν μ' ἐτάραξε παντάπασιν, ὄχι τόσον ἀπὸ μεγαλοψυχίαν, ὅσον ἀπὸ εὐχαρίστησιν ν' ἀφήσω βίον τὸν ὁποῖον ἐχόρτασα, καὶ ὅτι ἐνδεχόμενον νὰ γένῃ τὸ ἑξῆς ἀηδέστερον τὴν γεῦσιν.

Μὴ λυπῆσαι, φίλε· φύσεως ἔργον εἶναι καὶ ὁ θάνατος, καθὼς ἡ γέννησις· καὶ κανὲν ἔργον τῆς φύσεως δὲν εἶναι κακόν. Ἂν δὲν μὲ πιστεύῃς, ἀνάγνωσε τὸν Μάρκον.

Τὸ γένος μας, φίλε, εἶναι βαμμένον μὲ τὴν ἀδικίαν, καὶ ἂν δὲν ὅλον, ἤθελεν εἶσθαι θαῦμα ἀσυγκρίτως μεγαλήτερον ἀπὸ νεκροῦ ἀνάστασιν. Ὅστις γεννᾶται καὶ τρέφεται εἰς πολίτευμα ἄνομον καὶ ἄδικον, ἐξανάγκης ἄδικος κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον καὶ δεσποτικὴ [illegible] νὰ ἦναι, ἡ ψυχή του. Ἀπὸ τὴν ἔκπλυσιν λοιπὸν τῆς βρωμισμένης ταύτης βαφῆς [illegible] ἀρχίσῃ ἡ παιδεία τοῦ γένους. Βλέπεις ὁποῖα εἶναι τὰ ψυχάρια [illegible] τῶν ὀνομαζομένων καὶ νομιζομένων σπουδαίων μας, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἔπρεπε νὰ ἦναι [illegible] καὶ ὑπογραμμοὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ἔθνους. Ὀλίγην δύναμιν πολιτικὴν ἢ χρηματικὴν ἂν ἀποκτήσῃ τις ἀπὸ μᾶς, γίνεται παρευθὺς δεσπότης τῶν ὁμοίων του, καὶ φέρεται πρὸς αὐτοὺς μὲ τὸ Ἀβραντινί, καὶ στοχάζεται (τὸ χειρότερον) τὴν τοιαύτην διαγωγήν, ὡς ἀχώριστον δικαίωμα τῆς καταστάσεώς του, καὶ λέγει εἰς ἑαυτόν, «Πῶς ἁρμόζει νὰ ἰσηγορῇ ὁ δεῖνα μ' ἐμέ!»

Ὀλίγη τις ὑπεροχὴ ἀρκεῖ νὰ μᾶς καταστήσῃ τυράννους.

Τὸ Munich τῆς Βαυαρίας εἶναι Μονάχιον.

Δὲν μὲ λανθάνει ὅτι συμφέρει πολλάκις νὰ θυσιάζῃ τις τὰς ἐννοίας του εἰς τὸ λεγόμενον καθ' οἰκονομίαν· ἀλλὰ τὸ κακὸν εἶναι, ὅτι σπάνις ἀναγκασθῶ εἰς τοιαύτην θυσίαν, (καὶ τοῦτο μὲ συνέβη ὄχι ὀλιγάκις) ψυχραίνεται ἢ μᾶλλον νεκρόνεται ἡ ταλαίπωρός μου κεφαλή, καὶ δὲν ἠξεύρω οὐδ' εὑρίσκω πλέον τι νὰ βάλω εἰς τόπον τῆς θυσιασθείσης καλῆς ἐννοίας, διὰ νὰ ἀπαρτίσω τὸν λόγον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Εἶναι τρόπος καὶ τέχνη, φίλε, de dire à un homme qu'il est bête, sans qu'il ose s'en plaindre, τὴν ὁποίαν τέχνην κατέχουσι μάλιστα οἱ Γάλλοι. Ἡ τέχνη αὕτη συνίσταται μάλιστα ἀπὸ τὴν σύγκρασιν τῶν ἐπαίνων καὶ τῶν ὀνειδισμῶν, καὶ ἀπὸ τὴν μετὰ προσοχῆς ἐκλογὴν τῶν συνωνύμων λέξεων καὶ φράσεων. Τὸ αὐτὸ σημαίνει "ἄνθρωπος ἄλογος" καὶ "ἄνθρωπος ἐναντιούμενος εἰς τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς" μόνον τοῦτο ἡ δευτέρα φράσις εἶναι ἐλιγώτερον σκληρά· καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ γένῃ ἔτι πλέον ἀκίνδυνος, ὅταν τὴν συγκολλήσῃς μὲ θαυμασμόν, οἷον, "Πῶς εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τοιούτου πεπαιδευμένου ἀνδρὸς στόμα νὰ ἐξέλθωσι λόγοι ἐκ διαμέτρου ἐναντίοι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν κοινὸν νοῦν (le sens commun);"

Τὸ αὐτὸ σημαίνει νὰ ὀνομάσῃς καθαρὰ τινὰ ἠλίθιον, καὶ νὰ εἴπῃς ὅτι "εἶναι πρᾶγμα ἀπίθανον πῶς ὁ σοφὸς Bertholdy ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τοιαῦτα, ὁποῖα μήτ' ἀπὸ τοῦ πλέον ἠλιθίου τὸ στόμα δὲν ἤλπιζέ τις ν' ἀκούσῃ."

Πρὸς τὸν ἐκπραΰνοντα μᾶλλον τοῖχον, εἰ γρ...
Ἐκεῖνον ἔστησαν, λαβόντ' ἐν σχῆμα ....

Δὲν ἠμπορεῖς νὰ λογιάσῃς πόσον κατέχει καὶ τυραννεῖ τὴν ψυχήν μου ἡ μανιώδης αὕτη κενοδοξία, ἡ κενόδοξος μανία, νὰ μὴ φανῇ, ὅτι οἱ ἀλλογενεῖς μᾶς ἔφεραν μὲ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰς ἐπιστήμας. Μὲ φαίνεται πρᾶγμα ἄξιον νὰ σημειωθῇ μὲ χρυσᾶ γράμματα εἰς τὴν ἱστορίαν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀφ' ἑαυτῆς ἐξηπλώθη ἀπὸ τὴν πτῶσίν της.

.... Μ' ὅλον τοῦτο, "καιρὸς παντὶ πράγματι"· καὶ ὅστις ἔχει τὴν ἐπιστήμην τῆς οἰκονομίας τοῦ καιροῦ, πολλὰ δύναται νὰ κατορθώσῃ εἰς μικρὸν διάστημα καιροῦ.

Τοῦ κακοῦ τὸ αἴτιον εἶναι, καθὼς τὸ εἶπα (νομίζω) καὶ ἄλλοτε, ὅτι σερνόμεθα οἱ δυστυχέστατοι χωρὶς προλαβούσης παιδικῆς ἀγωγῆς οἱ περισσότεροι,

ἢ μᾶλλον

ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μὲ προλαβοῦσαν κακὴν καὶ βάρβαρον ἀγωγήν. Ἐπιθυμοῦμεν ἔπειτα μετὰ τοιαύτην ἀγωγήν, ὡπλισμένοι μὲ μόνα τὰ Καλὰ γραμματικά. Εἰς τοιαῦτα πλοῦτα καὶ σαθρὰ θεμέλια, ἐποικοδομοῦμεν λαμπρὰ ἀξιώματα, τῆς μαθηματικῆς, φυσικῆς, ἰατρικῆς κ.τ.λ. Φυσικὰ πίπτομεν εἰς τὴν οἴησιν τῶν νεοπλούτων. Μὴν ἀμφιβάλλῃς ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ αἴτιον. "Τὸν ἄνδρα τοῦτον βιβλίον διέφθορεν." Καὶ ὁ φθαρμένος οὗτος γίνεται χειρότερος ἀπὸ τὸν παντάπασιν ἀπαίδευτον κακόν, καθὼς τὸ παρετήρησε καὶ ὁ Πλάτων (περὶ νόμ. Ζ σελ. 819) "Οὐδαμοῦ γὰρ δεινόν, οὐδὲ σφοδρὸν ἀπειρία τῶν πάντων, οὐδὲ μέγιστον κακόν· ἀλλ' ἡ πολυπειρία καὶ πολυμαθία μετὰ κακῆς ἀγωγῆς γίγνεται πολὺ μείζων ζημία."

Ἀλλὰ καὶ φύλαξε τὸ Πλατωνικὸν τοῦτο εἰς ὅσους γνωρίζεις τῶν ἡμετέρων.

Εἰς ὅλων τῶν ἀνθρώπων τὰς κεφαλὰς πρῶτη παριστάνεται ἡ σπορά, ἔπειτα [illegible].

Τοῦτον πανοῦργον· οὗτος ὁ τρόπος πανταχοῦ.

Εἶπα καὶ θέλω λέγει πάντοτε τὰ σῦκα, σῦκα, καὶ τὴν σκάφην, σκάφην· καὶ ὅσοι μεταλλάσσουσι τῶν πραγμάτων τὰ ὀνόματα, τοὺς ἔχω ὅλους "ἐν Καρὸς αἴσῃ".

- - - - - - - - - - - - - - - - τοὺς ἀλαζόνας,
Τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγω,
Ὧν ὁ κακοδαίμων .....

Ὅ, τι μὲ παρηγορεῖ εἶναι ἐκεῖνο, ὅτι τῶν πενιχρῶν τερατολόγων ἡ βασιλεία σιμόνει εἰς τὸ τέλος της· τῶν δὲ εὐπαρύφων τούτων νέων σοφιστῶν, οἱ ὁποῖοι βλέποντες ὅτι ἡ πενιχρότης δὲν εἶναι πλέον μέσον πρόσφορον τιμῆς, ἔλαβαν τὴν Εὐρωπαϊκὴν κομψείαν καὶ καθαριότητα, δὲν θέλει κρατήσει πολὺν καιρόν· καθόσον αὐξάνονται

τοῦ

τοῦ γένους τὰ φῶτα, φυσικὰ θέλει ἐλαττοῦσθαι καὶ ἡ ἀναισχυντία τῶν τοιούτων.

"Καὶ γνωσθήσονται πόθεν τοῖς κρίνειν μαθοῦσιν, οἷα διδάσκουσι τοὺς ἀπαίδους.

Θεοὶ δέ σοι ὄλβια δοῖεν!

Οἱ ἡμέτεροι λοιπὸν πρόγονοι ἔλεγον Ἀ' ἐπὶ λύπης, οἴκτου, καὶ καμμιάν φορὰν θαυμασμοῦ, ἢ καὶ ἀπειλῆς.

Ἀ' δειλοὶ Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Ὣς ἄρ᾽ ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ. (Ἰλιάδ. Λ, 815–817.

Ἀ' κακόμοιροι τῶν Ἑλλήνων στρατηγοί·
Μελλόμενον σας ἦτον, ὡς φαίνεται,
Μακρὰν ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ τὴν πατρίδα
Νὰ χορτάσετε μὲ τὰς σάρκας σας τῆς Τρωάδος τοὺς σκύλους.

6 Μαρτίου 1805

Σήμερον λαμβάνω τὴν πεμφθεῖσαν ὑπὸ σοῦ κατὰ τὴν 26 Φεβρ., ἐκ τῆς ὁποίας μανθάνω τὸν γάμον σου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὰ προτέλεια τοῦ γάμου σου.

Τί νὰ εἴπω τὴν τύχην, ἡ ὁποία δὲν μ᾽ ἔκαμε ποιητήν; Τώρα ἦτον ὁ καιρὸς νὰ γυμνάσω τὴν μοῦσαν μου εἰς κανένα ἐπιθαλάμιον. Ἀλλὰ μὴ στενοχωρεῖσαι. Ἀντὶ τῆς βαρβάρου μου Μούσης, εὔχομαι ἀπὸ βάθους ψυχῆς, μὲ τὴν Ἀττικὴν τοῦ Ἀριστοφάνους Μοῦσαν, καὶ εἰς τὴν νύμφην καὶ εἰς τὸν γαμβρόν,

Αὐτοῖς, παισίν, παίδων παισίν,
Πλουθυγιείαν, εὐδαιμονίαν,
Βίον, εἰρήνην, νεότητα, γέλω-
τα, χορούς, θαλίας, γάλα τ᾽ ὀρνίθων.

Ταῦτα

Ταῦτα εὔχομαι, καὶ ὄχι τὸ προστιθέμενον εἰς αὐτὰ ἀμέσως ἀπὸ τὸν ποιητήν

Κωμικόν, Ὥστε παρέσται κοπιᾶν ὑμῖν
Ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν.

διότι ὁ κόπος φυσικὰ παύει τὴν εὐδαιμονίαν. Αὐτὴ ἀκολουθεῖ τὴν φύσιν τῶν ὑγρῶν ὅπου πλημμυρίσει πνίγει, ἂν ὁ φρόνιμος εὐδαίμων δὲν προετοιμάσῃ εἰς αὐτὴν ῥύακας νὰ δέχωνται τὸ περιττόν. Οἱ ῥύακες εἶναι οἱ περὶ αὐτόν, τέκνα, θεράποντες, καὶ ἐπὶ πᾶσι καὶ πρὸ πάντων ἡ ΠΑΤΡΙΣ.

Χαίρω ἀληθινά, Ἀλέξανδρε, ὅτι ἐτελειώθης (Τελείους ὠνόμαζον οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι τοὺς γεγαμηκότας, καὶ Τέλος, τὸν Γάμον).

Μὴ ταράττεσαι διὰ τὸν Ραιμουνδῦνον. Εἰς τὸν κόσμον τοῦτον πάντοτε οἱ [illegible] προχωροῦν. Ὁ κόσμος ν᾽ ἀλλάξῃ διὰ χάριν ἡμῶν τρόπος δὲν εἶναι. Ἀλλὰ [illegible] μένει εἰς βλέποντας καὶ νοοῦντας τὰ τοιαῦτα, πλὴν ὁ γέλως τοῦ Δημοκρίτου, ἢ ὁ κλαυθμὸς τοῦ Ἡρακλείτου, ἢ καὶ μικρόν τι ἀπὸ τὰ δύο, τοὺς μὲν νὰ γελᾷ, τοὺς δὲ νὰ κλαίῃ.

Καλὸν ἦτο βέβαια, διὰ νὰ μὴ μᾶς στοχάζωνται, ὡς λέγεις, ἀναισθήτους οἱ ἀλλογενεῖς, νὰ εὑρίσκετο κανεὶς, νὰ τρυπᾷ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μὲ τὴν βελόνην τῆς δικαιοσύνης τὴν γεμισμένην ἀέρα φύσκαν τῶν τοιούτων.

ὥραν ἐξ ὥρας αἱ σωματικαί μου δυνάμεις μ᾽ ἀποχαιρετοῦσι· καὶ ἐπειδὴ

"Ἔστι καὶ διανοίας ὥσπερ καὶ σώματος γῆρας", καταλαμβάνεις πολλὰ καλὰ ὅτι πᾶσα μία σωματικὴ δύναμις ἀναχωροῦσα, σύρει σιμά της καὶ μίαν ψυχικήν.

Μόνη τοῦ ἐνδύματος (τῶν καλογήρων) ἡ ὄψις μὲ δίδει σπασμούς. Πῶς θέλεις νὰ μὴ φοβοῦμαι ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι δογματίζουν, ὅτι ὁ Θεός, ὡς μάγειρος, καὶ μάγειρος μιαιφόνος, γυρίζει εἰς τὴν σοῦβλαν μυριάδας νηπίων, ὡς γαλαθηνῶν χοιριδίων!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Σῆμα τοῦ Ἀρχιλόχου παραπόντιον, ὅς ποτε πικρὰν

Μοῦσαν ἐχιδναίῳ πρῶτος ἔβαψε χόλῳ,

Αἱμάξας Ἑλικῶνα τὸν ἥμερον. Οἶδε Λυκάμβης,

Μυρόμενος τρισσῶν ἅμματα θυγατέρων.

Ἠρέμα δὴ παράμειψον ὁδοιπόρε, μή ποτε τοῦδε

Κινήσῃς τύμβῳ σφῆκας ἐφεζομένας.

Εἶναι καὶ τοῦτο παρατηρήσεως ἄξιον, ἡ ζέφολις, λέγω, φιλαρχία τῶν ἱερωμένων, τὴν ὁποίαν ἡ παιδεία, ἀντὶ νὰ διορθώσῃ μεταβάλλει εἰς ὕβριν (insolence). Τοῦτο μὲ φέρει εἰς μνήμην τῶν γαδάρων, τοὺς ὁποίους ἐθυσίαζον οἱ Ὑπερβόρεοι εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. Δὲν ἐξεύρω τί τὸν ἔπαθεν τὸν Πίνδαρον (ἴσως διὰ νὰ κάμῃ γελοιοτέραν τὴν θυσίαν) νὰ [illegible] Ἀπόλλων [illegible] καὶ [illegible] βλέπων τὰ ὑβριστικὰ σκιρτήματα τῶν σφαζομένων ὄνων

Κλειτὰς ὄνων ἑκατόμβας

. . . .

. . . .

Εὐφαμίαις τε μάλιστ᾽ Ἀπόλλων

Χαίρει, γελᾷ θ᾽ ὁρῶν ὕβριν

Ὀρθίαν κνωδάλων.

Καταλαμβάνουσιν οἱ καλοί μας Παπάδες ὅτι σφάζονται ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν· ὅθεν ἐπρόσδραμαν τινὲς ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν παιδείαν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ λησμονήσωσι τὰ γαδαρικὰ σκιρτήματα καὶ λακτίσματα. Μηδὲ συλλογίζονται ὅτι ὅσον αὐτοὶ σκιρτῶσι, τόσον περισσότερον γέλωτα

προ-

προξενοῦν εἰς τὸν προστάτην τῆς παιδείας τὸν φωτεινὸν Ἀπόλλωνα, καὶ εἰς τοὺς ἀδόλους αὐτοῦ προσκυνητὰς καὶ ὀπαδούς.

"Ὀψὲ μέν, ἀλλὰ νοῦν ἐσχήκαμεν".

Μὲ τὸ νόμισμα τῆς ἀληθείας ἀγοράζεται μὲν ἔλασσον εἰσόδημα, ὄχι ὅμως καὶ τιμή.

Λέγει περὶ τῶν σωματικῶν ἀρρωστημάτων ὁ Ἱπποκράτης "Φύσεως ἀντιπραττούσης κενεὰ πάντα". Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ περὶ τῶν ψυχικῶν. Τί θέλεις νὰ κάμῃ ἡ παιδεία, ~~[illegible]~~ ὅταν πέσῃ εἰς δυστυχεῖς κεφαλὰς προγόνων, καὶ ὄχι ὑπὸ τῆς φύσεως;

(εἰς ἐπανάστασιν)

Δὲν εἶναι μήτε ἀνόητον μήτε ἄδικον ἂν γίνῃ, μὲ τρόπον ὥστε νὰ εὐδοκιμήσῃ, [illegible] τοῦτο μὲ φαίνεται ὅτι ἐννοεῖται ἀφ᾽ ὅσον λέγω. Τὰς μερικὰς καὶ μικρὰς [illegible]ου προθέσεις καὶ πράξεις ἀποτελεῖ ὁ λόγος· μήτε δύναται νὰ ἐννοηθῇ [illegible] καιρὸν ὁποῖον τὸ νὰ γένῃ μὲ τρόπον ὥστε νὰ εὐδοκιμήσῃ, εἰς τὰς [illegible]ούσας περιστάσεις εἶναι ἀδύνατον, καὶ διὰ τὴν ἀνεπιστημοσύνην τοῦ ἔθνους καὶ διότι ἐγεννήθη ἄνθρωπος, ὅστις δὲν θέλει πλέον ἀφήσει τίποτε νὰ γένῃ χωρὶς αὐτοῦ. Χρειάζεται, φίλε, πεντήκοντα τουλάχιστον ἀκόμη ἐτῶν παιδεία τὸ γένος, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς κατάστασιν νὰ κατορθώσῃ τίποτε αὐτοκινήτως καὶ αὐτουργῶς. Μὴν ἀπατώμεθα μὲ κενὰς ἐλπίδας· ἀρκεῖ με τοὺς καλοὺς νὰ διευθύνωσι τοιαύτην ἐπιχείρησιν εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὐδοκιμήσῃ, ἤγουν νὰ μὴ γένῃ μὲ τὸν ὄλεθρον τοῦ περισσοτέρου μέρους τοῦ ἔθνους. Ἡ παιδεία θέλει τὸ κατορθώσῃ χωρὶς κανένα κίνδυνον, μάλιστα, ἂν τὸ αἰτεῖ ἐμποδίσῃ τοὺς ἀντιπάλους (καθὼς τοὺς ἐμπόδισεν ἕως τώρα) νὰ μᾶς μιμηθῶσι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Αὐθός, φίλε μου, εἶναι γεμισμένος ἀνέμου· ἀλλὰ κατὰ δυσθυχίαν θου, τὸ περιέχον δὲ εἶναι ἀσκός, ἱκανὸς νὰ θρυπηθῇ ἀπὸ κέντημα βελόνης ἢ καρφίου, καὶ νὰ κενώσῃ τὸν ἄνεμον. Εἶναι (σὲ βεβαιόνω) σφαῖρα χάλκινος. Ἐσπούδασα μὲ τρόπους παντοίους (δι' ὠφέλειάν θου) νὰ τὸν φέρω εἰς αἴσθησιν τῆς δυσθυχίας θου· ἀλλὰ πληροφορημένος ὅτι πλύνω Αἰθίοπα, ἐπεριωρίσθην εἰς τὸ νὰ παρακαλῶ τὸν θεὸν νὰ τὸν ἐμπνεύσῃ ταχινὴν ἀποδημίαν.

Σὲ παρακαλῶ, καὶ

Πρὸς ὅ, τι σοι φίλον ἐκ σέθεν ἄνθομαι,
Ἢ θέκνον, ἢ λέχος, ἢ χρέος, ἢ θεός,

Πολυθελὲς ἀνάλωμα ὁ χρόνος. Θεοφρ.

ἔδειξε σθρυφνὸν καὶ πρίνινον ἦθος, ὡς πρέπει φυσικὰ νὰ εἶναι τὸ ἦθος τῶν δεσποτικῶν ψυχῶν.

Πῇ ἔβαν εὐχωλαί, ὅτε δὴ φάτε εἶναι ἄρισθοι.

Ζηθοῦν οἱ ἐξοχώθαθοι οὗθοι ἰαθροὶ νὰ ἰαθρεύσωσι τὴν γλῶσσαν, πρὶν ἐρευνήσωσιν ἢ νοήσωσι ποῖον εἶναι τὸ πάθος τῆς γλώσσης, καὶ πόθεν πρέπει νὰ ἀρχίσωσι τὴν θεραπείαν. Ζηθοῦν νὰ οἰκοδομήσωσι πρὶν συνάξωσι τῆς οἰκοδομῆς τὴν ὕλην, ἡ ὁποία εἶναι αἱ ἀναρίθμητοι λέξεις σπαρμέναι εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἄγνωστοι ἀκόμη εἰς τὰ λεξικά, καὶ τῶν ὁποίων πρέπει πρῶτον νὰ διορισθῇ ἡ ἀξία (valeur des mots) καὶ ὁ τόπος τῆς οἰκοδομῆς, ὅπου πρέπει νὰ ἐμβῇ πᾶσα μία. Διὰ ταύθην τῆς ἀξίας τὴν ἄγνοιαν καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἀρχαίων καὶ τῶν σημερινῶν χυδαΐζουν καὶ οἱ χυδαΐζοντες, μακαρονίζουν καὶ οἱ μακαρονίζοντες.

"Ἀρχὴ παιδεύσεως ἡ τῶν ὀνομάτων ἐπίσκεψις" Ἐπίκτ.

Ἔρωθες ὑπὲρ μὲν ἄγαν
Ἐλθόνθες οὐκ εὐδοξίαν,
Οὐδ' ἀρεθὰν παρέδωκαν
Ἀνδράσιν· εἰ δ' ἅλις ἔλθοι
Κύπρις, οὐκ ἄλλα θεὸς
Εὔχαρις οὕτω.
Μήποτ', ὦ δέσποιν', ἐπ' ἐμοὶ
Χρυσέων τόξων ἐφείης
Ἱμέρῳ χρίσασ' ἄφυκτον οἰστόν.
Στέργοι δέ με σωφροσύνα,
Δώρημα κάλλιστον θεῶν.

Ευρ. Μηδ. σ. 624—634.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σ. 496. Λαμπὰς, Λαμπαδηδρομία, Λαμπαδηφορία, Λαμπαδοῦχος ἀγών.

Τόμος β΄. σ. 8. Δίκη ἀργίας,

,, 9 Οἰκέται ἀργοὶ,

,, 9 Οἶκοι ταλαντιαῖοι, διτάλαντοι,

,, 15 Λαμπρόπλουτος.

,, 28 Τελοῦντες, Αιγικόρεις, Ἀργάδεις
Landbauer, Hirten, Handwerker.

,, 29 Τιμήματα, τέλη, εἰς 4 τάξεις, Τέτταρα τιμήματα.
Ἵππος πολεμιστήριος.

,, Πενταποσιομέδιμνοι,

,, Ἱππεῖς, ἱππάδα τελοῦντες

,, Ζευγῖται,

,, Θῆτες, ὁ θητικὸς,

36 Τελῶν τέλος, ἱππάδα, ἱππικὸν τελεῖν, ζευγίσιον τελεῖν,
θητικὸν τέλος, θητικὸν τελεῖν

37 Πολυτελὴς,

Διανομαὶ

40, 41. τῶν τιμημάτων ... παραλήρησιν.

45, Ἀπογραφαὶ, Ὑποτίμησις,

46 Ἀνασύνταξις, Τὸ πλῆθος τοῦ κοινοῦ τιμήματος.

76 Μετοικικὰς συμμορίας,

77 Ἰσοτελεῖς, ὁμοτελεῖς, Μέτοικοι τὰ μὲν ξενικὰ τέλη μὴ τελοῦντες, τὰ δὲ ἴσα τοῖς ἀστοῖς τελοῦντες

78 Συντελεστὰς εἶναι καὶ διπλάσιον.

87 Συντριήραρχοι, συντριηραρχοῦντες.

103 Ἡγεμόνες τῶν συμμοριῶν
Ἐπιμεληταὶ

105 } Περὶ Συμμοριῶν, καὶ Τριηραρχιῶν.
ἕως 112 }

124 Ἀπόφανσις, Inventarium.

128 Ἀνδροληψία, σῦλαι, σῦλα,

129 Ἀργυρολογεῖν, Δασμολογεῖν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

.... Ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,

Ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ

Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη,

Θήκας τε προγόνων, νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών. Αἰσχύλου Πέρσαι σ. 400–404.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

Τί ἐστι πολίτης; τί ἐστι πολίτευμα; τίνα τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτεύματος;
πῶς πρέπει νὰ συγκροτῆται τὸ Νομοθετικόν, νομοτελεστικὸν καὶ
τὸ δικαστικὸν μέρος τοῦ πολιτεύματος; ποίαν σχέσιν ἔχουσιν οἱ
ἔνορκοι κριταὶ πρὸς τοὺς διαρκοῦς καὶ σταθεροὺς Κριτάς;
Τί ἐστι πολιτικὸν σύνταγμα; Τί σφάλματα ἢ ἁμαρτήματα ἔχει καὶ
εἶδος αὐτοῦ; ποῖα ἦσαν τὰ ἁμαρτήματα τῶν πολιτικῶν συνταγμά-
των τῶν πάλαι, ποῖα τοὺς ἔβλαπτον, πῶς ἠμποροῦσαν νὰ
διορθωθοῦν; Τίς εἶναι ἡ ταυτότης τῶν συνελεύσεων; Τίνες εἶναι αἱ
ἀτομικαὶ ἐγγυήσεις, ἃς ἀπαιτοῦσι τὰ ἔθνη παρὰ τῶν διοικούντων;
Τί ἐστι καὶ ἕως ποῦ ἐκτείνεται ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου. Τί ἐστι ἰδιωτικὴ
καὶ πολιτικὴ ἐλευθερία; ποῖον σύνταγμα ἁρμόζει εἰς Ἕλληνας;
πῶς πρέπει νὰ διορίζωνται οἱ ἐπιτηρητές (?) καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν.
πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ διαδοθῶσιν εἰς τὸ ἔθνος ὀρθαὶ ἰδέαι πε[ρὶ]
πολιτικῆς διά τινος ἐφημερίδος γραφομένης παρ' ἀνδρῶν
πεπαιδευμένων καὶ συνετῶν; Ἀσώπιος πρὸς φιλίαν (?)
τὴν 24 Μαρτίου 1823.

1823, Μαρτίου 8.

Τῶν Ἑλλήνων τὸ Τάλαντον (τιμούμενον σήμερον διὰ φιορίνια Αὐγούστης $1993.\frac{45}{60}$)
διαιρεῖται εἰς 60 Μνᾶς,
Ἡ Μνᾶ (ƒ 36. 40½) εἰς 100 Δραχμάς,
Ἡ Δραχμὴ (Καραντάνια 22) εἰς 6 Ὀβολούς,
Ὁ Ὀβολὸς (Κρ 3 2/3) εἰς 8 Χαλκοῦς,
Ὁ Χαλκὸς (σχεδὸν ½ καραντάνιον) εἰς 7 Λεπτά.

Τετράδραχμον, νόμισμα ἀργυροῦν, καὶ Στατὴρ ὀνομαζόμενον εἰς τὰς
Ἀθήνας

Δραχμὴ παχεῖα 10 ἀττικῶν ὀβολῶν (τῶν Αἰγινητῶν νόμισμα)
Δραχμὴ λεπτή, 6 "

Τῶν Κορινθίων ὁ Στατήρ, ἢ Δίδραχμον, εἶχε δέκα Αἰγινιτικοὺς Ὀβολούς
ἐκ τῶν ὁποίων 3600 ἐσχημάτιζαν τὸ Κορινθιακὸν Τάλαντον.
Ἡ Σικελικὴ Λίτρα, εἶναι ὁμοία τοῦ Αἰγινιτικοῦ ὀβολοῦ, ὅστις κάμνει $1\frac{2}{3}$ ἀττικούς.

Τῶν Αἰγινητῶν τὸ Τάλαντον ἐζύγιζε 10000 Ἀττικὰς Δραχμὰς
τῶν Ἀθηναίων .... " 6000 "
Ἡ Ἀττικὴ Μνᾶ ἐζύγιζε ~~8204~~ 8200. σιτάρια Γαλλίας, φιορίνια Βιέννης περίπου $7\frac{3}{4}$
Τὸ Τετράδραχμον " 328 " , ... λόττια 10 —
92160 σιτάρια Γαλλίας κάμνουν φιορίνια Βιέννης $87\frac{2}{5}$.
576 σιτάρια κάμνουν μίαν Οὐγγίαν.

Τάλαντον ἐμπορικὸν 1/3 ο/ο βαρύτερον ἀπὸ τὸ νομισματικόν
Νόμισμα ἐπιχώριον.

Τὸ ἐμπορικὸν Τάλαντον ἐζύγιζε 8280 Δραχμάς, ἤγουν φιορίνια Βιέννης 60 περίπου,
Τὸ δὲ νομισματικὸν μόνον .... 6000. " .... 43½ "

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἴδε τὴν Οἰκονομίαν τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ A. Böckh, T. α΄ σ. 40 ἕως 43

Αἱ Ἀθῆναι περιεῖχον 10,000, οἰκήματα, 500,000 κατοίκους, ἐκ τῶν ὁποίων

90,000 πολίτας, 45,000 ξένοι, καὶ 365 σκλάβοι, δοῦλοι.

Συνοικίαι, ἐλέγοντο τὰ οἰκήματα δι' ἐνοίκιον, ὅπου ἐκατοίκουν διάφοροι

οἰκογένειαι. Τῆς πόλεως μετὰ τῶν λιμένων ἡ περιοχὴ ἦτο σταδίων 200.

Ἀγορανόμοι, T. α΄. σ. 52

Μετρονόμοι, " " "

Προμετρηταί, " " " 53

Ναυτοδίκαι
Γραφὴ ξενίας
Δίκαι ἀπὸ συμβόλων
Ἔμμηνοι δίκαι
Πρόξενοι
} σ. 54

Ἀπόρρητα. σ. 58

Ἀσπώματα. . . . "

Κάπηλοι . . . 65 μικροὶ ἔμποροι

σ. 101. Ὁ Μέδιμνος Ἀττικὸς, εἶναι σχεδὸν 1/2 κοιλὸν πόλεως, ἢ 2602 Δακτύλους Κυβικοὺς Γαλλίας.

σ. 65. εἰς τοῦ Πολυβίου τὸν καιρὸν ~~ὁ Μέδιμνος~~ ἐπωλεῖτο διὰ 4 ὀβολοὺς

εἷς μέδιμνος σιταρίου, διὰ 2, εἰς κριθαρίου.

σ. 66. τὸν καιρὸν τοῦ Σόλωνος εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπωλεῖτο

διὰ 5 Δραχμὰς ἕνα βόδιον

" 1 " . . . ἓν πρόβατον

" 1 " . . . εἷς Μέδιμνος σιταρίου

Γῆ πεφυτευμένη, γῆ ψιλὴ, σ. 67.

σ. 67. Δι' 90 Δραχμὰς ἐπωλεῖτο ἓν πλέθρον (10,000 πόδας ἑλληνικοὺς) γῆς.

σ. 81. ἓν ἄλογον ἠγοράζετο εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ 3 Μνᾶς.

καὶ ὅταν ἦτον ἐκλεκτὸν " 12 "

ὁ Βουκέφαλος ἠγοράσθη 13 Τάλαντα

ἓν Μουλάριον 7 Μνᾶς

Ἕνας μαγειρεὺς διὰ 13 Δραχμὰς

" 90. Σιτοφύλακες.

" 93. Εἰσαγγελία.

" " Ἄδεια ἀπαθῶν.

" 99. Μέδιμνος σιτηρὸς, διαιρούμενος εἰς 6 ἑκτεῖς, ἢ 48 χοίνικας, ἢ 192 Κοτύλας. 4

Κοτύλαι κάμνουν ἕνα χοίνικα.

Ἡμερησία τροφὴ εἷς χοῖνιξ σιταρίου διὰ τοὺς δούλους.

" 101. Ὁ Μέδιμνος περιεῖχε 6 Μοδίους Ῥωμαϊκούς.

" 1 Scheffel, κάμνει 1/2 κοιλόν.

102 Κόφινος, εἰς 3 χοάς.

" εἰς τοῦ Σωκράτους τὸν καιρὸν ἐπωλεῖτο δύο Δραχμὰς ὁ Μέδιμνος κρίθινον ἀλευρίου.

ὁ Μέδιμνος σιταρίου 3 Δραχμάς. εἰς δὲ τὸν καιρὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀνέβη ἕως 5 Δραχ.

"

106 Ἄρτος, ψωμὸν σιταρένιον

Μάζα, . . . " κριθαρένιον

Ἄλφιτα, ἀλεύριον κριθαρένιον, πολλάκις καὶ σπίτια κριθαρένια.

Ἄρτος ὀβολιαῖος ἢ ὀβολίτης, ψωμὸν σιταρένιον πωλούμενον ἕνα ὀβολόν

εἰς [illegible] μεγάλα, καὶ 8 μικρά, μὲ ἕνα χοίνικα σιτάριον

10. Διὰ τὰ ρευστὰ, Μετρητὴς, διαιρούμενος εἰς 12 Χοάς, ἢ 144 Κοτύλας (Ἀμφορεύς, Κάδος,

Κεράμιον). ὁ Χοᾶς, τοῦ Χοᾶ.

108 εἷς Μετρητὴς Κρασίου ἐπωλεῖτο 4 Δραχμάς.

109 " . . . . . Λαδίου . . . . . 36 "

" εἷς Χοᾶς Λαδίου 4 1/2 "

" Φορμὸς, ὅμοιος μὲ τὸν Μέδιμνον

110 – τὸ φόρτωμα ξύλων ἑνὸς μαγαρίου ἐπωλεῖτο εἰς τὰς Ἀθήνας ~~μίαν~~ δύο Δραχμάς

" Μικροπράτεις

111. Ὄψον, ὀψώνιον.

113 ὁ Λάβραξ ἐπωλεῖτο διὰ 10 ὀβολούς,

114 ὁ Χοῖνιξ ἐλαιῶν ἐπωλεῖτο 2 Χαλκοῦς

" Ἡ κοτύλη μέλιτος 5 Δραχμάς

116. Ὁ Βύσσος, φόρεμα πολύτιμον, ἠγοράζετο μὲ τὸ μάλαγμα.

117. ἓν ζευγάριον γυναικεῖα ὑποδήματα τῆς Σικυῶνος ἐπωλοῦντο 2 Δραχμάς.

ἓν ζ. ἀνδρῶν 8 Δραχμάς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σ. 120/121. εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Δημοσθένους, μὲ 400 Δραχμὰς ἐδύνατο νὰ ζήσῃ ἕνα
Χρόνον μὲ μετριότητα οἰκογένεια συνισταμένη ἀπὸ πέντε ψυχάς.

" 122. ὠνεῖσθαι.

" 128. τὸ ἡμερονομάτιον ἐπληρόνετο 4 ὀβολούς.

" 135. Περὶ δανείων.

Ἐπὶ πέντε ὀβολοῖς — 10 % (δηλοῖ 5 ὀβολοὺς τὸν μῆνα, 60 τὸν χρόνον, ἢ 10 Δραχμὰς εἰς 100.)
Ἐπὶ Δραχμῇ . . . . — 12 % (μίαν Δραχμὴν τὸν μῆνα εἰς 100 Δραχ. 12 %)
Ἐπ' ὀκτὼ ὀβολοῖς . . . 16 % (ὀβολοὺς 8 τὸν μῆνα, 96 τὸν χρόνον, ἢ 16 Δρ. εἰς 100.
Ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς . . . 18 % (ὀβολ. 9 τὸν μῆνα, 108 τὸν χρ. Δραχ. 18 εἰς 100.
Ἐπὶ δυσί, ἢ τρισὶ Δραχμαῖς, 24 ἢ 36 % (2 ἢ 3 Δραχ. τὸν μῆνα.

" 136. Τόκοι ἐπίτριτοι (33 1/3 %), ἐπίπεμπτοι (20 %), ἕφεκτοι (16 2/3 %)
ἐπόγδοοι (12 1/2 %), ἐπιδέκατοι (10 %).

Ἐπίτριτος, ἐπιτέταρτος δηλοῖ — 1/3, 1/4 κτλ.

Τὸ διάφορον τῶν Ἀθηναίων ἦτο ἀπὸ 10 ἕως 36 %

" 140. Τοκογλύφοι, ἡμεροδανεισταί. ἐζήτουν τόκον 1/2 ὀβολὸν ἐπὶ πᾶσαν Δραχμὴν [illegible]
ἐπὶ πᾶσαν ἡμέραν, τοὔπιον [illegible]
ὡς καὶ σήμερον οἱ τοκογλύφοι Ἰουδαῖοι, μὲ ἀπέχθειαν μεγάλην.

Τόκος ἐπογδόως, 12 1/2 %

" 141. Χειρόδοτον, δάνειον ἀσύγγραφον, χωρὶς ἀπόδειξιν.
Χειρόγραφον.
Συγγραφή
Ἐνέχυρον

" 142 Δανείζειν ἐπὶ σώματι.
Ὅροι.
Τόκοι ἔγγυοι, ἔγγειοι

" 145 Ἐπωβελία, 1 ὀβολὸν τὸν μῆνα διὰ πᾶσαν Δραχμήν.
Τόκος ναυτικός, ἔκδοσις, ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, ἐπὶ τοῖς φορτίοις, ἐπὶ τῇ ἐμπορίᾳ,
ἐπὶ τῇ νηΐ, ἐπὶ τῷ πλοίῳ, ἐπὶ τῷ ναύλῳ.

" 147. Ἑτερόπλουν — Ἀμφοτερόπλουν — Κερματοπόλουθος, ἐλέγετο ὁ ἐπίτηδες
σταλμένος ἄνθρωπος νὰ λάβῃ τὰ δανειζόμενα.

" 153, Ὅπου ἂν μὴ σῦλαι ὦσιν Ἀθηναίοις.
ὅπου δὲν εὑρίσκονται ἐχθροὶ τῶν Ἀθηναίων.

σ. 155. Ναύκληροι, σταθμοῦχοι, οἱ ἐνοικιάζοντες τὰς οἰκίας, διὰ νὰ τὰς ἐνοικιάσωσιν ἔπειτα
εἰς ἄλλον μὲ κέρδος. Τὸ ἐνοίκιον ἐπληρόνετο κατὰ μῆνα

" 157. Μίσθωσις οἴκου.

" 158. Ἀποτίμημα, ἀσφάλεια, Ἀποτιμηταί.

" 167. Ἀρχή. Πωλητήριον, Πωληταί.

" " Πράκτορες,

" 168 Ἐπιγραφεῖς,

" " Ἐκλογεῖς,

Ἁρμοσταί

" " Ἐπίσκοποι, φύλακες

" Λειτουργίαι

169 Ἐπιμεληταὶ τῶν φυλῶν.
Ἐπιμεληταὶ τῶν συμμοριῶν

" Εἰσφορά.

" Ἐπιγραφεῖς, Διαγραφεῖς.

170 Σύνδικοι, Συλλογεῖς, Ἀποδέκται.

173 Ταμίας τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίας. . . τῆς θεοῦ.

Ἐπι[illegible] Ἱεροποιοί.

Τὰ ἀριστεῖα τῆς πόλεως, die Ehrenbeute des Staates.

Ὅσια χρήματα.

177 Ἐπιμελητὴς τῆς κοινῆς προσόδου, Ταμίας. ὁ χειροτονηθεὶς ἐπὶ τὰ δημόσια χρήματα.

179 Πορισταί,

181 ἐπὶ τῶν προσιόντων καὶ ἀναλισκομένων,

183. Τειχοποιοί, ὁδοποιοί, ἐπιμεληταὶ τῶν νεωρίων, τριηροποιοί, ἱεροποιοὶ
κατ' ἐνιαυτόν, οἱ ἐπιμήνιοι.

186 Κωλακρέται, ἢ Κωλαγρέται. ἐπιστάται τῶν κοινῶν συμποσίων.

189 Ἑλληνοταμίαι.

193 Πάρεδροι. Ταμίας στρατιωτικῶν,

194 Τὰ περιόντα χρήματα τῆς διοικήσεως εἶναι στρατιωτικά.

195 Εἰσφορά, ~~[illegible]~~. Δόσιμον ἐπανῶ εἰς τὴν κατάστασιν.
" Στρατηγὸς ὁ ἐπὶ τῆς Διοικήσεως.

197 Ἀρχὴ ἐπὶ τὸ θεωρικόν.

198 Γραμματεύς, Ἀντιγραφεὺς δημόσιος.

200. ὁ Γραμματεὺς κατὰ πρυτανείαν κληρωθεὶς ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τῷ τὰ γράμματα φυλάττειν
καὶ τὰ ψηφίσματα, καὶ ἕτερος ἐπὶ τοὺς νόμους ὑπὸ τῆς βουλῆς χειροτονούμενος. ὁ δὲ
ὑπὸ τοῦ δήμου αἱρεθεὶς γραμματεὺς ἀναγινώσκει τῷ δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σ. 204 Εὔθυνοι, λογισταί, ἐξετασταί, συνήγοροι. Ὁ εὔθυνος, τὰ εὔθυνα.

206. Φαίνονται οἱ εὔθυνοι σύμβουλοι τῶν λογιστῶν

208 Τὰς εὐθύνας ἐπισημαίνεσθαι, ἐπαινεῖν. Δίκη ἀλογίου.

211. Ταμίαι τῶν ἱερῶν χρημάτων. ... ἀσταθμοι, ἐκ Παναθηναίων εἰς Παναθήναια.
ἐδίδοσαν τὸν λόγον.

212. Δημιόπρατα. Ἀναγραφὴ τῶν ἐν Ἀκροπόλει ἀναθημάτων.

215. Εἰς τὸ κτίριον τοῦ Πειραιᾶ, τὰ τείχη, τὴν Ἀγορὰν τοῦ Ἱπποδάμου, τὸ Θέατρον, τοὺς Ναοὺς,
τὰ νεώρια, ἐξοδεύθησαν 1,375000 τάλληρα σημερινά, ἢ Αὐγ. Φ. 2062500.
ἢ Χίλια τάλαντα.
Ὁ Φίλων ἔκτισεν εἰς τὸν Πειραιᾶ τὴν Ὁπλοθήκην, σκευοθήκην.

216, 217, 218, 219, 220, 221. Ὁποῖος ἤθελεν ἀναγνώσῃ ταύτας τὰς σελίδας και
δὲν κλαύσῃ, ἔχει λίθινον καρδίαν!

Ὁδοποιοί, ἐπιστάται τῶν ὑδάτων.

Τὰ τείχη τῶν Ἀθηνῶν ἦσαν γιγαντιαῖα. Ὄχι μόνον ἡ
Ἀκρόπολις, ἀλλὰ καὶ ὁ Πειραιεὺς καὶ ἡ Μουνυχία καὶ ἡ πόλις ἦσαν
περιτειχισμέναι. Τοῦ Πειραιᾶ καὶ τῆς Μουνυχίας ἡ περιοχὴ ἦτο περί
τὰ 1 1/2 μίλιον Γερμανικόν. Τὰ τείχη τῆς πόλεως εἶχαν 60 πόδας
ἑλληνικοὺς ὕψος, καὶ ὁ Περικλῆς ἤθελησεν ἄλλο τόσον νὰ τὰ ὑψώσῃ.
Ἦσαν τοιούτου πλάτους, ὥστε δύο ἅμαξαι ἐδύναντο κατὰ πρόσωπον
νὰ περιέλθωσιν ἐπάνω εἰς αὐτά. Τὸ κτίριον ἦτο ὅλον ἀπό
τετραγωνικὰς ὑπερμεγέθεις πέτρας χωρὶς κόλλημα, ἀλλὰ μὲ σίδηρα στερεά
δεμένας πανταχόθεν. Διὰ τῶν τειχίων ἡνώνετο ἡ πόλις μὲ τὸν
Πειραιᾶ καὶ τὴν Μουνυχίαν, ἀπέχουσα αὐτῶν 40 στάδια, ἢ 1 μίλιον
Γερμανικόν. Τὰ θεμέλια τῶν τειχίων ἦσαν εἰς τὰ βαθύτερα μέρη μὲ
ὑπερμεγέθη κομμάτια βράχων κτισμένα.

Εἰ μὴ τεθέασαι τὰς Ἀθήνας, στέλεχος εἶ.
Εἰ δὲ τεθέασαι μέν, μὴ τεθήρευσαι δ', ὄνος.
Εἰ δ' εὐαρεστῶν ἀποτρέχεις, κανθήλιος.

σ. 232. Διανομεῖς, διαδόσεις.
" 236. Θεατρώνης, θεατροπώλης, ἀρχιτέκτων. Impressario.
" 254. Διαιτηταί,
" Ἀντωμοσία, ἀντωμοσία } παράστασις, ὅρκος τῶν ἐγκαλουμένων.
" Ὑπωμοσία, ὑπωμοσία }

" 255. Μισθὸς συνηγορικός
" " Περὶ Πρέσβεων
" " Ἐφόδιον, Πορεῖον

256 Σωφρονισταί
Ἐπίσκοποι
" Νομοθέται, ἦσαν τὸν ἀριθμὸν 501, 1001, 1501. ἐκλεγμένοι ἀπὸ τοὺς κριτικούς
257
" Ὑπηρεσία .... ἐγένετο μὲ μισθόν
" Ἀρχὴ .... ἄμισθοι.
" Κήρυκες, Γραμματεῖς

258 Παράσιτοι, καὶ Πάρεδροι,
259 Μὴ εἰχέτωσαν μισθοφορίαν.
261 Ἔρανος, ἐρανισταί, ἐρανάρχης, τὸ κοινὸν τῶν ἐρανιστῶν.
262 Σίτησις ἐν Πρυτανείῳ.
267 Μήνυτρα.
269 Κατάστασις ὀνομάζετο εἰς τὰς Ἀθήνας τῶν ἱππέων ὁ μισθός.
281 Οἱ χωρὶς οἰκοῦντες.
292 Ὑπηρέτης, σκευοφόρος, ἱπποκόμος.
293 Σιτηρέσιον, σιτάρκεια, σῖτος.
" Τετρωβόλου βίος,
299 Πλήρωμα, φόρτωμα
300. Θαλαμῖται, Ζευγῖται, Θρανῖται, ζυγῖται,
301. Ταξίαρχοι, στρατιῶτιδες, ὁπλιταγωγοί. ἐρέται, κωπηλάται.

320. Τέλη, τιμήματα δημιόπρατα, φόροι, λειτουργίαι ἐγκύκλιοι, χορηγία,
προεισφορά.
322 Ἐμπόριον, δεκάτη, ἀπὸ τῶν κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν ἀγοραίων τελῶν, ἐπικεφάλαιον,
Χειρωνάξιον, ἀπὸ τῶν ἐργαστηρίων, ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐμπορευμάτων. Νομισμα.
327 Ὑλωροί, Τέμενος, Μορίαι, ἐπιμεληταί, ἐπιγνώμονες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

337. Πεντηκοστή, Πεντηκοστολόγοι,

343. Ἐλλιμένιον, ἐλλιμενισταί.

347 Ἐπώνιον, [illegible]. Ἐπώνια μὲν τὰ ἐπὶ τῇ ὠνῇ προσκαταβαλλόμενα, ὥσπερ ἑκατοσταί τινες.

349 Εἰκοστολόγοι

350 Διαγώγιον, droit de passage.

353 Μετοίκιον

Τελῶναι, Zollpächter.

354 Ἀτέλεια μετοικίου,

357 πορνικὸν τέλος, Πορνοτελῶναι,

358 Δερματικόν, Hautgeld.

361 Ἀτελώνητα, ἀναπόγραφα.

362 Παρατελωνησάμενός τι ἐπικοίνιος ἐπράθη,

" Καταβολὴ τέλους, τέλος καταβάλλειν, κατατιθέναι, διαλῦσαι, ἀποδοῦναι, καταβάλλειν τὰς καταβολάς.

363 ἐξούλας,

ἐπιβολάς, geldstrafe

371 Δίκη Αἰκίας.

386 ἐφέσεις — appellations

Παράβολον,

Παρακαταβολή

Ἀνάκρισις

404 Δίκη ἐξούλης (Ἀπὸ τὸ ἐξίλλω.) Ἀγωγὴ ἐναντίον τοῦ στερήσαντος τῶν ὑπαρχόντων τινός.

408 ἐρήμην ὀφλεῖν.

481, Λήϊτον, λῆτον, λῖτον, ἢ εἰς τὸ κοινὸν δούλευσις

Λειτουργεῖν, τῷ δημοσίῳ ὑπηρετεῖν.

484 Λειτουργία, προσφορὰ αὐτοθέλητος διὰ τοῦ ἔθνους τὴν ὠφέλειαν.

ἐγκύκλιοι λειτουργίαι, αἱ καθ' ἐνιαυτὸν γινόμεναι, οἷον χορηγίαι, γυμνασιαρχίαι, καὶ ἱερῶν περίοδοι. Καταλειτουργεῖν, καταχορηγεῖν, καταζευγοτροφεῖν, Καθιπποτροφεῖν.

Ἑστίασις,

485 Συντέλειαι,

486 Ἀτέλεια,

487 Χορηγεῖν ἀνδρικοῖς χοροῖς, παιδικοῖς χοροῖς, πυρριχισταῖς, κυκλίῳ χορῷ, αὐληταῖς ἀνδράσιν.

488 Χοροδιδάσκαλος,

Χαῖρέ μοι, ὦ καλλίστα

Καλλίστα τῶν κατ' Ὄλυμπον

Παρθένων, Ἄρτεμι.

Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου

Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,

Ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν ~~βοτά~~, βοτά,

Οὔτ' ἦλθέ πω σίδηρος, ἀλλ' ἀκήρατον

Μέλισσα λειμῶν' ἠρινὸν διέρχεται·

Αἰδὼς δὲ ποταμίασι κηπεύει δρόσοις,

Ὅσοις διδακτὸν μηδέν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει

Τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν εἰς τὰ πάνθ' ὁμῶς,

Τούτοις δρέπεσθαι· τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.

Ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης

Ἀνάδημα δέξαι χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.

Μόνῳ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν·

Σοὶ καὶ ξύνειμι, καὶ λόγοις σ' ἀμείβομαι,

Κλύων μὲν αὐδήν, ὄμμα δ' οὐχ ὁρῶν τὸ σόν.

Τέλος δὲ κάμψαιμ', ὥσπερ ἠρξάμην, βίου.

Εὐρ. Ἱππολ. σ. 69–86.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Χαῖρέ μοι, ὦ καλλίστα

Καλλίστα τῶν κατ' Ὄλυμπον

Παρθένων, Ἄρτεμι.

Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου

Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω,

Ἔνθ' οὔτε ποιμὴν ἀξιοῖ φέρβειν βοτά,

Οὔτ' ἦλθέ πω σίδηρος, ἀλλ' ἀκήρατον

Μέλισσα λειμῶν' ἠρινὸν διέρχεται.

Αἰδὼς δὲ ποταμίαισι κηπεύει δρόσοις

[illegible] ἀλλ' ἐν τῇ φύσει

Τὸ σωφρονεῖν εἴληχεν εἰς τὰ πάνθ' ὁμῶς,

Τούτοις δρέπεσθαι, τοῖς κακοῖσι δ' οὐ θέμις.

Ἀλλ', ὦ φίλη δέσποινα, χρυσέας κόμης

Ἀνάδημα δέξαι χειρὸς εὐσεβοῦς ἄπο.

Μόνῳ γάρ ἐστι τοῦτ' ἐμοὶ γέρας βροτῶν·

Σοὶ καὶ ξύνειμι, καὶ λόγοις σ' ἀμείβομαι,

Κλύων μὲν αὐδῆς, ὄμμα δ' οὐχ ὁρῶν τὸ σόν.

Τέλος δὲ κάμψαιμ', ὥσπερ ἠρξάμην, βίου.

Εὐρ. Ἱππ. σ. 69–86.

Οὐ παύσομαι τὰς Χάριτας

Μούσαις συγκαταμιγνὺς

Ἡδίσταν συζυγίαν.

Μὴ ζῴην μετ' ἀμουσίας.

Μόνοι εἰς τοὺς παλαιοὺς οἱ Ἀθηναῖοι, μόνοι εἰς τοὺς νέους οἱ Γάλλοι (χωρὶς πρόληψιν, φίλε μου,) κατορθώνουν ταύτην τὴν ἡδίστην συζυγίαν.

Σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή.

Ἡ ἀνάστασις (τὴν πολιτικὴν λέγω) πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ γένῃ μὲ ξένας χεῖρας. ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ πραγματευθῶμεν, κέρδος εἶναι τὸ νὰ πραγματευθῶμεν [illegible] ἰδίου γοῦν τοῦ ξύλου, ὡς λέγει ὁ Κ[illegible]. Ἐὰν τοῦτο δὲν γένῃ, κέρδος [illegible] λογίζεται καὶ ἡ πραγματεία ἡ ἐκ τῶν Ρ, ἀλλὰ κέρδος τοιοῦτον, ὁποῖον [illegible] ταρίχῳ σ[illegible].

Τὸ ταρίχος ὅμως τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ αἰσθανώμεθα ὅτι εἶναι ταρίχος, καὶ νὰ μὴ τὸ μασσῶ μὲ ἀηδίαν.

Νομίσαι δὲ σε ταῦτα χρὴ μυστήρια

Audaces fortuna juvat

Τοὺς τολμηροὺς βοηθεῖ ἡ τύχη.

Ἰδοὺ τόσον, ὅσον ἄτοπα καὶ ἂν εἶναι τὰ τοιαῦτα, εἶναι ἀπαραίτητα, ἐπειδή, ὡς ἡ πεῖρα τὸ ἔδειξεν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, αὐτὰ προηγοῦνται πάντοτε τῶν καλῶν, καθὼς καὶ εἰς τὰς πομπὰς καὶ λιτανείας προηγεῖται πολὺς ὄχλος (de la vraie canaille) μὲ τὰ μικρά των κηρία, ἔπειτα φαίνεται ὁ Δεσπότης μὲ τὸν κλῆρον του καὶ μὲ τοὺς ἄρχοντας κρατοῦντας τὰς μεγάλας λαμπάδας· καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν μέσην.

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΑΛΕΞΙΟΥ ΚΟΛΥΒΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πῶς εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τοσαύτην ἀκινησίαν νὰ μεταβῶμεν παρευθὺς εἰς τὴν ὁλοτελῆ καὶ ἀπαρεμπόδιστον χρῆσιν τῶν μελλόντων; Τοιαῦτα τολμηρὰ δείγματα ἔδωκα ~~πολλὰ~~ κ᾽ ἐγὼ (ὁ Κοραῆς) εἰς ὅσα ἔγραψα· ὀλιγώτερα ἐλπίζω νὰ εὕρῃς εἰς τὸν Αἰλιανόν· καὶ ἀκόμη ἴσως ὀλιγώτερα εἰς τὸν Ἰσοκράτην.

Κάλλιον νὰ ἔχῃς σὺ τὸν χρυσοδεμένον Ἡλιόδωρον παρὰ ὁ ὁμώνυμός σου, ὅστις μιᾶς ἑκατονταετηρίδος ποιητικὸν ἔργον δὲν ἔγινε καλὸς νὰ τὸ γνωρίσῃ, ἀλλὰ τὸ ἀπέβαλε νεκρὸν καὶ ἀμαθωμένον εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Γερμανίας.

α. Ἐνεστὼς παρατατικὸς	Γράφω	Ταῦτα, φίλτατε, ἔστειλα συνοπτικῶς πολὺ εἰς τοὺς θαλασσοπόρους νέους καὶ τὴν μάθησιν τῆς παλαιᾶς, καὶ τῆς μετὰ ταῦ[illegible] γλώσσης καὶ διορθώσεις τῆς νέας.
β. Ἐνεστὼς τέλειος ----	Γέγραφα	
γ. Παρῳχημένος παρατατικὸς ·	Ἔγραφον	
δ. Παρῳχημένος τέλειος --- ·	Ἐγεγράφειν	
ε. Παρῳχημένος ἀόριστος .. ·	Ἔγραψα	
ζ. Μέλλων παρατατικὸς	Ἔσομαι γράφων	
η. Μέλλων τέλειος --- ·	Ἔσομαι γεγραφὼς	
θ. Μέλλων ἀόριστος --- · · ·	Γράψω.	

Μυστήρια· ~~τὰ~~ τῶν ὁποίων ὅμως θὰ ἀνακαλύψῃ ὁ χρόνος καὶ ἡ μετὰ προσοχῆς ἀνάγνωσις, καὶ ἴσως ἡ μὲ ἄλλας γλώσσας παραβολὴ τῶν αὐτῶν ἐννοιῶν καὶ φράσεων, καὶ τέλος ἴσως ἡ τῆς ἀλλοιώσεως τῆς κυρίας ἐννοίας τῶν λέξεων, καὶ ὅτι τῆς μεταφορικῆς.

Ὦ φίλε, τί γλυκύτατον πάθος ἐγέννησες εἰς ἐμέ! Πολεμοῦμαι ὁ ταλαίπωρος ἀπὸ τὴν ἔνδειαν τοῦ καιροῦ, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ σὲ εὐχαριστήσω, ἂν ἦτο δυνατόν, κατὰ πάντα. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ κατὰ πάντα μὴ τὸ ἐλπίσῃς πολύ, καὶ διότι εἶναι ἀληθῶς καί τινα μυστήρια (τὰ ὁποῖα ὅμως μήτε τόσα πολλὰ μήτε τόσον ἰσχυρὰ εἶναι, ὥστε νὰ ἀναβάλωσι τοὺς γενικοὺς κανόνας), καὶ διότι δὲν ἔφθασεν ἀκόμη εἰς τόσην εἴδησιν τῆς γλώσσης, ὅσην ἴσως νομίζεις, ὁ τέχνη.

Λυπεῖσαι ὑπὲρ τὸ πρέπον περὶ τῆς δυσκολίας, τὴν ὁποίαν ἀπαντᾷς εἰς τὰ πειράματα τῶν μεταφράσεων. Μάθε ὅτι κ᾽ ἐγὼ τοιαύτην δοκιμάζω, καὶ ἄλλοι σοφώτεροι παρ᾽ ἐμὲ τοιαύτην θέλουν δοκιμάσειν. Τὸ σφάλμα εἶναι τῆς γλώσσης, ἡ ὁποία εἶναι ἀκόμη ἄγραπτος καὶ ἀκαρπὸς εἰς τὴν θέλησιν τοῦ γράφοντος ὡς ἀδέξιον δέρμα, καὶ μὴν ἀπελπίζεσαι. Τοῦτο μόνον ἴσως πρέπει νὰ λυπούμεθα, ὅτι δὲν ἐγεννήθημεν πεντήκοντα χρόνους βραδύτερον· ἀλλ᾽ ἔπεσεν εἰς ἡμᾶς ~~[illegible]~~ τὸ ἀνδρεῖον ἔργον τῆς γνώσεως, καὶ ὅλον γεγραμμένον εἰς ἡμᾶς νὰ τὴν προφητεύσωμεν, διὰ νὰ τὴν παραδώσωμεν εἰς τοὺς μετ᾽ ἡμᾶς εὐκολωτέραν νὰ τελειωθῇ. Ἀλλ᾽ ὅμως πάλιν διὰ τί νὰ λυπούμεθα; Λέγει πολλὰ φρόνιμα ὁ Ἐπίκτητος, ὅτι εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ παρόντος βίου εἴμεθα ὅλοι ὑποκριταὶ ἄλλος ἄλλου δράματος (rôle)· [illegible] ἄλλος· καὶ εἰς ἡμᾶς δὲν μένει παρὰ [illegible] ὑποκριθῶμεν καλῶς τὸ δοθέν. „Ἂν πτωχὸν ὑποκρίνασθαί σε θέλῃ, ἵνα καὶ τοῦτον εὐφυῶς ὑποκρίνῃ, ἂν χωλόν, ἂν ἄρχοντα, ἂν ἰδιώτην κ.τ.λ.„

Τὸ γὰρ ἀποσβῆναι χαλεπὸν
φύσεως, ἣν ἔχει τις ἀεί,
Ὅσον μῆκος καὶ βάθος ἡ μωρία!

Πίστεις δ᾽ ἄρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὤλεσαν ἄνδρας.

Πολὺ μὲ ἀρέσει πάντοτε ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Ἡσιόδου.

Ἐκ συρίζεται εἰς τὴν νέαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν γεγραμμένων φιλοσοφικῶν συγγραμμάτων.

Ἐπειδὴ ἐλέγχω τὸν Πάππαν τῆς γραμματικῆς, τὸν Θεόδωρον, ὅστις εἶναι νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰς τὰ λεγόμενα καινὰ ἀπὸ τὰ παπαδοπούλα ἢ διακόνων τῆς γραμματικῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Περὶ τοῦ Καντ, εἶμαι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τοῦ Β. Οἱ παλαιότεροι Γερμανοὶ δὲν ἔμαθον ἀκόμη νὰ συνθέτωσι τὰς ἐννοίας των μὲ σαφήνειαν· καὶ ἐκ ταύτης τῆς ἀμαθίας ἐρρύησεν ἡ κλίσις εἰς τὰ συστήματα καὶ τὰς φιλοσοφικὰς αἱρέσεις, αἱ ὁποῖαι διαμένουσιν ἀκόμη εἰς αὐτούς, εἰς καιρὸν ὅταν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὴν Αγγλίαν ἄλλην φιλοσοφίαν δὲν ἐξεύρουσι παρὰ τὴν Ἐκλεκτικήν. Εἶχε μέγα δίκαιον ὁ μέγας Φριδερῖκος, ὄχι νὰ καταφρονῇ τὴν γλῶσσαν των, ἡ ὁποία ἦτον γλῶσσα μητρική του ὡς αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ λέγῃ, ὅτι ἔχουσι πάντοτε χρείαν νὰ στρατηγῶνται ἀπὸ κανένα εἰς τὴν φιλοσοφίαν. Il leur faut toujours un général en philosophie. Εἶχον τὸ παλαιὸν στρατηγὸν τὸν L Λεϊβνίτιον (ὅστις ἦτον καὶ στρατηγὸς καλὸς, ἀλλ' ὅμως ἄνθρωπος). Τὸν Λεϊβνίτιον διεδέχθη ὁ Οὐόλφιος· τώρα ἔχουσι τὸν Καντ. μετὰ πολλὰ ὀλίγους χρόνους ἴσως στρατηγηθοῦν ἀπ' ἄλλον σκοτεινότερον τοῦ Καντ. Ἡ ἀσά[illegible] εἰς τὴν φιλοσοφίαν καθὼς καὶ εἰς τὴν θρησκείαν, καὶ αὗται πάλιν ἀμοιβαίως τρέφουν καὶ αὐξάνουσι τὴν ἀσάφειαν.

«Δεῖ δὲ πρὸς τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς τὰς πράξεις θεωρεῖν.»

Τοῦ φιλοσόφου Πλουτάρχου ὀρθὴ κρίσις, καὶ μέτρον ἀληθέστατον, μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μετρῶνται καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ αἱ πράξεις των.

Πρόσεχε ὅμως, διὰ τοὺς οἰκτιρμοὺς τοῦ θεοῦ, εἰς ὅσα ἐμπορεύεσαι, ὅτι αἱ περιστάσεις εἶναι τοιαῦται, αἱ ὁποῖαι καὶ τοῦ Κροίσου τὸν πλοῦτον, καὶ τοῦ Ἴρου τὴν πτωχείαν νὰ προξενήσουν. Οἱ γὰρ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλάς. κ.τ.λ.

Στεῖλε τον (τὸν υἱόν σου) λοιπὸν ἀγαθῇ τύχῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἄμποτε καὶ αἱ θυγατέρες σου νὰ ἔβλεπαν κἂν πρὸς ὀλίγον τὴν πατρῴαν γῆν!

Διότι, φίλε, ἂν αἱ περιστάσεις μᾶς ἀναγκάζωσι καμμίαν φοράν, νὰ ζωλεύωμεν μεταξὺ τούτων, εἶναι νομίζω χρέος νὰ μὴν ἀποξενώνωμεν παντάπασι τοὺς νεοσσοὺς ἀπὸ τὴν πατρικήν μας φωλεάν.

Περὶ Συνθέσεως Ὀνομάτων Διονυσ. Ἁλικαρν. σ. 53.

Ἐξ ὧν δ' οἴομαι γενήσεσθαι λέξιν ἡδεῖαν καὶ καλὴν, τέτταρά ἐστι τὰ κυριώτατα ταῦτα καὶ κράτιστα, μέλος, καὶ ῥυθμὸς, καὶ μεταβολὴ, καὶ τὸ παρακολουθοῦν τοῖς τρισὶ τούτοις πρέπον. Τάττω δὲ

ὑπὸ μὲν τὴν ἡδονὴν { τὴν ὥραν, καὶ τὴν χάριν, εὐστομίαν, γλυκύτητα, τὸ πιθανὸν } καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα·

ὑπὸ δὲ τὸ καλὸν { τὴν μεγαλοπρέπειαν, τὸ βάρος, τὴν σεμνολογίαν, τὸ ἀξίωμα, τὸ πιθανοῦ } καὶ τὰ τούτοις ὅμοια.

Κοραῆ Β. № 9. Ἀλλὰ καταλαμβανέις πολλὰ καλὰ ὅτι τὰ τοιαῦτα εἶναι λεπτολογήματα, ἔχουσιν ὅμως ἀμυδρὰν τινὰ καὶ πρωτίστην σημασίαν, τὴν αὐτὴν μὲ τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα ἐπιρρήματα. Ἐν [ἔνδον ἐντὸς] ἐκ ἢ Ἐξ [ἐκτὸς ἔξω] Ἀνὰ [ἄνω]

Κατὰ [κάτω] Πρὸς [πρόσω] Εἰς [εἴσω / ἔσω] κ.τ.λ.

Ὁ Ἀπολλώνιος, μόνος τῶν εὐφημένων φιλόσοφος γραμματικός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

Ὕμνος εἰς τοῦ Μεσολογγίου τοὺς Ἥρωας, ἀπὸ τὴν Εὐανθίαν,
Ἀδελφὴν τοῦ σοφοῦ Καΐρη.

Γυναῖκες, Κόραι, παιδία ἄκακα,
Ἐλευθερίας ἱερὰ θύματα,
Τὸν ὕμνον τοῦτον, εὐμενῶς δέχθητε!

Ἡ γῆ τὰ ὕδατα,
Φάραγγες σπήλαια,
Τῆς μαρτυρίας σας,
Καὶ τῆς ἀνδρίας σας,
Εἶναι οἱ μάρτυρες.

—

Πικρὰν δουλείαν
Αἰσχρὰν [illegible]
Θάνατον ἔνδοξον
Ἐπροτιμήσατε.

—

Εὕρατε ἄσυλον
Ἐλευθερίας
Καὶ σωφροσύνης,
Ἀβύσσους, φλόγας,
Κρημνοὺς καὶ βάραθρα.

—

Ἑλλάδος φίλης
Πατρίδος φίλης
Ὅλης τὸ πρόσωπον
Καθιερώθη
Διὰ τὸ αἷμα σας.

Τάφοι μνημεῖα
Δὲν ὑπεδέχθησαν
Τὰ σώματά σας
Τὰ ἱερώτατα.

—

Ἀλλ᾽ ἡ Χλόη
Ἡ Ἀνθοποίκιλος
Ἀλλὰ τὸ ὕδωρ
Τὸ καθαρώτατον
Τὰ διεφύλαξαν
Ἀπὸ βαρβάρων
Βέβηλα ὄμματα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΝΟῦΣ.

Ainsi, besoins, désirs, voilà le mobile de nos recherches. Condillac Logique, p. 96.

Observer des rapports, confirmer ses jugemens par de nouvelles observations, ou les corriger en observant de nouveau ; voilà donc ce que la nature nous fait faire ; et nous ne faisons que le faire et le refaire à chaque nouvelle connaissance que nous acquérons. Tel est l'art de raisonner : il est simple comme la nature qui nous l'apprend. idem p. 100.

Si l'homme est fait pour la vérité, souvent il détourne les [illegible] pour ne pas voir la lumière qui l'importune, et se livrer au mensonge. [illegible] Cette [illegible] bienveillance l'incline vers ses [illegible]bles ; mais aussi n'est-il pas plein de l'amour de lui-même qui peut aisément dégénérer en égoïsme ! Tel est l'homme aux yeux de qui veut l'étudier. De là cette lutte intestine du bien et du mal qui commence dès l'âge le plus tendre ; ces combats, qui ne finissent qu'avec la vie, des bonnes inclinations contre les mauvaises. Or que ne peut pas la bonne éducation pour fortifier les unes, affaiblir les autres, et pour assurer ainsi le triomphe de la vertu sur les penchans qui lui sont opposés.

Pour celui, à qui se trouve confié l'emploi sublime de former

l'

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

l'esprit et le cœur de la jeunesse, il doit se regarder comme revêtu d'une espèce de sacerdoce, et ne jamais oublier qu'il doit en être à chaque instant le guide et le modèle par la sagesse de ses doctrines et de ses actions. Ainsi toutes les vertus sont pour lui des devoirs d'état. M. Frayssinous, Gazette de France 28 Août 1833.

Οὕτως ἔοικε πάνυ χαλεπὸν καὶ δυσθήρατον ἱστορίᾳ τ' ἀληθές, ὅταν οἱ μὲν ὕστερον γεγονότες τὸν χρόνον ἔχωσιν ἐπιπροσθοῦντα τῇ γνώσει τῶν πραγμάτων· ἡ δὲ τῶν πράξεων καὶ τῶν βίων ἡλικιῶτις ἱστορία, τὰ μὲν φθόνοις καὶ δυσμενείαις, τὰ δὲ χαριζομένη καὶ κολακεύουσα λυμαίνηται καὶ διαστρέφῃ τὴν ἀλήθειαν. Πλουτάρχ. Περικλ. σ. 296. ἔκδ. Κοραῆ.

Σμικρὸν πρὸς τὸ χρῆμα τοῦ βίου· τοῦτον δὲ χρὴ
Ὡς ῥᾷστα καὶ μὴ σὺν πόνοις διεκπερᾶν. Εὐριπ. Ἠλέκτ. σ. 956

Φιλοσοφία — Ἐπιστήμη, ἥτις μᾶς διδάσκει νὰ γνωρίζωμεν τὰς δυνάμεις τοῦ λογικοῦ μας, καὶ νὰ τὰς μεταχειριζώμεθα πρὸς εὐδαιμονίαν ἡμετέραν καὶ τῶν πλησίον μας. Thurot Discours sur la philosophie p. 32.

Εἴ μοι ξυνείη φέροντι
Μοῖρα τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων
Ἔργων τε πάντων, ὧν νόμοι πρόκεινται
Ὑψίποδες, οὐρανίαν
Δι' αἰθέρα τεκνω-
θέντες, ὧν Ὄλυμπος
Πατὴρ μόνος, οὐδέ νιν θνατὰ
Φύσις ἀνέρων ἔτικτεν, οὐδὲ
Μάν ποτε λάθα κατακοιμάσει·
Μέγας ἐν τούτοις θεός, οὐδὲ γηράσκει. Σοφοκλ. Οἰδίπ. Τύραν. σ. 854–863.

Ἀνάγνωσον ὅλον τοῦτον τὸν χορόν, τὸν θαυμάσιον χορόν!

Ἄγγελος.
Ἀλλ' ὀλβία τε, καὶ ξὺν ὀλβίοις ἀεὶ — σ. 920–923.
γένοιτ', ἐκείνου γ' οὖσα παντελὴς δάμαρ.
Ἰοκάστη.
Αὕτως δὲ καὶ σύ γ', ὦ ξεῖν'· ἄξιος γὰρ εἶ
Τῆς εὐεπείας οὕνεκ'.

Σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή. σ. 952.

οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ', ἃ μηδὲ δρᾶν καλόν. 1395.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπειδή, στερηθέντες τῆς πατρίδος, περιφερόμεθα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ~~καταθλιβόμενοι~~, καταθλιμμένοι καὶ ἀφανισμένοι, ὑποχλοῦντες ὅλας τὰς οἰκογενείας. Διότι, ἂν ἀπαντήσωμεν δυστυχοῦντας λυπούμεθα, βιαζόμενοι νὰ προσθέτωμεν εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν ἀτυχίας καὶ τὰς ἰδικάς μας· ἂν ἔλθωμεν πρὸς εὐτυχεῖς, λυπούμεθα πάλιν περισσότερον, ὄχι φθονοῦντες τὴν τύχην αὐτῶν, ἀλλὰ βλέποντες τῶν ὁμοίων μας τὴν εὐπραγίαν, αἰσθανόμεθα περισσότερον τὰς ἰδίας ἡμῶν συμφορὰς, διὰ τὰς ὁποίας οὐδεμίαν ἡμέραν ζῶμεν χωρὶς δάκρυα καὶ στεναγμούς, ἀλλὰ πάντοτε κλαίομεν τὴν πατρίδα, καὶ θρηνοῦμεν τὴν μεταβολὴν τῆς τύχης. Τίνα νομίζεις ὅτι αἰσθανόμεθα ἀθυμίαν, ὅταν βλέπωμεν τοὺς γονεῖς ἡμῶν γηροβοσκουμένους ὄχι ὡς πρέπει εἰς τὴν ἡλικίαν καὶ ἀξίαν των. Τὰ τέκνα μας ἀνατρεφόμενα, ὄχι κατὰ τὰς ὁποίας εἴχαμεν ἐλπίδας, ἀλλὰ [illegible] μικροῦ ἀργυρίου, τὰ δὲ βιαζόμενα νὰ γίνωνται δοῦλοι, τὰ δὲ ἀποκτῶντα ὅπως δύνανται τὰ πρὸς ζωὴν, ἀνάρμοστα καὶ εἰς τὰ προγονικὰ ἔργα, καὶ εἰς τὴν αὐτῶν ἡλικίαν, καὶ εἰς τὰ ἡμέτερα φρονήματα;

Ὅ,τι δὲ εἶναι παρὰ πάντων λυπηρότατον· νὰ βλέπῃ τις χωρισμένους ἀπ' ἀλλήλων, ὄχι μόνον πολίτας ἀπὸ πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας ἀπὸ συζύγους, καὶ τέκνα ἀπὸ μητέρας, καὶ τὴν συγγένειαν ὅλην διαχωρισμένην, τὸ ὁποῖον διὰ τὴν πτωχείαν συνέβη εἰς πολλοὺς τῶν ἡμετέρων. Ἐπειδὴ ἀπολέσαντες τὴν κοινὴν κατάστασιν, ἐδόθη ἕκαστος ζητῶν εἰς ἰδιαιτέρας ἐλπίδας. Δὲν ἀγνοεῖτε νομίζω οὐδὲ τὰς ἄλλας ἀτυχίας, ὅσαι προέρχονται ἀπὸ τὴν πενίαν, ~~καὶ ὁποίας~~ καὶ τὴν φυγὴν, τὰς ὁποίας ὑποφέροντες μὲ πλειοτέραν θλίψιν τῆς ψυχῆς, δὲν ἐξηγοῦμεν μὲ τὸν λόγον, αἰσχυνόμενοι τὴν λυπηρὰν ἔκθεσιν τῶν ἡμετέρων ἀτυχιῶν. Ἰσοκράτης Πλαταϊκ. Ἑλληνικ. Βιβλιοθ. Τ. Α. σ. 306.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς μίαν ὡραίαν ἑσπέραν περιδιαβάζομεν εἰς μέρος ἁρμόδιον, ὅπου ὁ ἐκτεταμένος ὁρίζων ἐμφαίνει καθαρὰ τὸν ἥλιον δύοντα, καὶ λαμβάνομεν ἐκεῖ ἀπ' αὐτοῦ σημείωσιν διαφόρων ἀντικειμένων, διὰ τῶν ὁποίων διακρίνομεν τὸ μέρος τῆς δύσεώς του. Τὴν ἐπαύριον, διὰ νὰ ἀναπνεύσωμεν τῆς αὐγῆς τὸν δροσερὸν ἄνεμον ~~ἀέρα~~, περιδιαβάζομεν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος πρὶν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου. Φωτοβόλοι ἀκτῖνες προαναγγέλλουν τὴν ἔλευσίν του. Αὐξάνει ἡ ἀναπύρωσις, καὶ ἡ ἀνατολὴ φαίνεται ὅλη καταφλογισμένη. Μετὰ τὰς φλόγας προσμένεται καιρὸν ἱκανὸν ὁ ἥλιος, πᾶσαν στιγμὴν πιστεύει τις ὅτι τὸν βλέπει. Τέλος παντὸς ἀναφαίνεται. Ὡς ἀστραπὴ ἀνατέλλει, καὶ ἀναπληροῖ μὲ τὸ φῶς του ὅλον τὸ στερέωμα. Τὸ σκότος διαλύεται, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀναγνωρίζει τὴν ὡραϊζομένην ἀπὸ τὸν ἥλιον οἰκίαν του. Ὅλα τὰ φυτὰ ἐζωογονήθησαν τὴν παρελθοῦσαν νύκτα [illegible] δρόσον, τὴν αὐγὴν ~~[illegible]~~ φωτοβολοῦν, καὶ [illegible] ἐπάνω των δρόσος ἀντανακλᾷ φωτεινὸν χρωματισμόν. Τὰ πετεινὰ τοῦ [illegible] ὅλα ὁμοῦ μὲ γλυκύτατον καὶ ἁρμονικώτατον κελαδισμὸν δοξολογοῦν τὸν δημιουργόν [illegible]. Τὸ κελάδισμά των εἶναι πλέον ἀδύνατον, πλέον σιγανόν, πλέον γλυκὺ τὸ [illegible], παρὰ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἡμέρας, ἀποτέλεσμα φαίνεται ἡσύχου ἐξυπνήσεως. Ἡ συρροὴ τούτων ὅλων τῶν ἀντικειμένων ἐμπνέει συναίσθησιν τόσον δυνατήν, ὥστε καταγλυκαίνει τὴν ψυχήν. Δι' ἓν τέταρτον τῆς ὥρας αἰσθάνεταί τις μαγευτικόν τι, τὸ ὁποῖον κατακυριεύει ὅλον τὸ σῶμα. Κανεὶς δὲν μένει ἀδιάφορος εἰς τοιοῦτον ὡραῖον καὶ ἡδονικὸν θέαμα. Αἰμίλιος Ρουσῶ, βιβλ. γ΄. σ. 15.

Μ' ἐρωτᾷς, ἔλεγεν ὁ Πλούταρχος, διατί ὁ Πυθαγόρας δὲν ἔτρωγε κρέατα. Ἀλλ' ἐγὼ σ' ἐρωτῶ, ἐκ τοῦ ἐναντίου, ποίαν τόλμην εἶχεν ὁ πρῶτος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ὅστις ἐπλησίασε τὸ κρέας εἰς τὸ στόμα του, ἐσύντριψε τὰ ὀστᾶ ἐκπνέοντος ζώου, ἔθεσεν εἰς τὴν τράπεζαν θνητὰ σώματα καὶ πτώματα, ~~[illegible]~~ κατέβασεν εἰς τὸν στόμαχόν του τὰ μέλη τοῦ ζώου ~~[illegible]~~ τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγων λεπτῶν ἐβέλαζεν, ἔβρυχε, ἐπεριεπάτει, ἐπέταν; Μὲ ποῖον αἴσθημα ἐδυνήθη νὰ ἐμπήξῃ τὸ ξίφος εἰς τὴν καρδίαν αἰσθητικοῦ ὄντος; Πῶς δύνανται νὰ ὑποφέρουν οἱ ὀφθαλμοί του ~~[illegible]~~ τὸν φόνον

θέαμα; πῶς ἐδυνήθη νὰ βλέπῃ αἱματωμένον, γδαρμένον, διαμελισμένον τὸ ἄψυχον καὶ ἀπροστάτευτον ζῶον; Πῶς ἐδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ τῶν ἀσπαιρόντων μελῶν τὴν θέαν; πῶς ἡ ὀσμή των δὲν ἐτάραξε τὴν καρδίαν του; Πῶς δὲν ἐσυγχύσθη, δὲν ἀπεστράφη, δὲν ἔφριξε μαλάσσων ~~[illegible]~~ τὴν ῥυπαρότητα τῶν πληγῶν, ἢ τὰ μαῦρα καὶ σαπρὰ αἵματά των.

Τὰ μὲν δέρματα [illegible]

Χαμαὶ τὰ δέρματα κινοῦνται,
Ὀπτώμενα πάλλονται τὰ κρέατα,
Καὶ εἰς τὸν στόμαχον εἰσέτι ἀσπαίρονται·
Τίς νὰ τὰ γευθῇ δύναται χωρὶς φρίκην;

Χωρὶς φρίκην

Τοιαῦτα ~~[illegible]~~ ἔπρεπε νὰ φαντάζεται καὶ νὰ αἰσθάνεται τὴν πρώτην φορὰν ὅστις [illegible] ἤθελε καταπατήσῃ τοὺς νόμους τῆς φύσεως διὰ νὰ γευθῇ ὅσον βδελυρὸν ~~[illegible]~~ γεῦμα. Τὴν πρώτην φοράν, ὅτ' ἐπεθύμησαν νὰ φάγωσιν [illegible], ἀκόμη βόσκον, καὶ εἶπαν ~~[illegible]~~ νὰ σφάξουν, νὰ γδάρουν, νὰ ὀπτήσουν τὸ ἄκακον ἀρνίον, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἔγλυφε τὰς χεῖράς των;

Διὰ τούτους ὅλους, ὅσοι ἄρχισαν τὰ βδελυρὰ ~~[illegible]~~ ταῦτα γεύματα, καὶ ὄχι δι' ἐκείνους οἵτινες τὰ ἀποστρέφονται, πρέπει νὰ θαυμάζῃς. ~~Καὶ [illegible] [illegible] βαρβαρότατοι δύνανται νὰ προφερθῶσι προφάσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἔχομεν ἡμεῖς, οἵτινες διὰ τοῦτο καὶ εἴμεθα μυριάκις πλέον ἄξιοι νὰ ὀνομαζώμεθα βάρβαροι.~~ Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι ~~[illegible]~~ ἄνθρωποι ἔχουν καὶ τὴν πρόφασιν τῆς αὐτῶν βαρβαρότητος, ἡμεῖς δὲ ~~[illegible]~~ μὴ ἔχοντες αἰτίαν, ἀποφαινόμεθα μυριάκις πλέον βάρβαροι παρ' αὐτούς.

Ἄνθρωποι θνητοὶ καὶ φίλοι τῶν θεῶν, ἤθελαν μᾶς εἰπεῖν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, ἂν συγκρίνητε ~~[illegible]~~ τοὺς καιρούς, θέλετε καταλάβειν πόσον εἶσθε εὐτυχεῖς, καὶ πόσον ἐστάθημεν ~~[illegible]~~ ἡμεῖς ἄθλιοι. Νεωστὶ δημιουργημένη ἡ γῆ, καὶ ἐκ πολλῶν ἀναθυμιάσεων

ἀναθυμιάσεων ἡ ἀτμοσφαῖρα φορτωμένη, δὲν ἐξετέλουν τὴν ἀπαιτουμένην τάξιν τῶν τεσσάρων τοῦ ἔτους ὡρῶν. ~~[illegible]~~ Τῶν ῥευμάτων ὁ ἄτακτος ῥοῦς ἀφάνιζε πανταχοῦ ~~[illegible]~~ τὰς ὄχθας αὐτῶν· τὸ μεγαλήτερον τῆς γῆς μέρος ἐκαλύπτετο ἀπὸ βάλτους, ἀπὸ λίμνας, καὶ βαθύτατα ἕλη. Τὸ ἐπίλοιπον μέρος δὲν εἶχε πλὴν δάση δένδρων ἀκάρπων. ~~[illegible]~~ ἡμεῖς δὲ ἐργαλεῖα γεωργικὰ δὲν εἴχαμεν, οὐδὲ τὴν τέχνην νὰ τὰ μεταχειρισθῶμεν. Καὶ οὕτω δὲν ἤρχετο τοῦ θερισμοῦ ὁ καιρὸς εἰς τοὺς μὴ σπείραντας. Ἡ πεῖνα μᾶς ἐτυραννεῖ πάντοτε· τὰ ἄγρια χόρτα, καὶ τῶν δένδρων ὁ φλοιὸς ἦσαν τὸν χειμῶνα ἡ τροφή μας. Ῥίζαι διαφόρων φυτῶν ἦσαν δι' ἡμᾶς δῶρον τοῦ οὐρανοῦ. Ὅταν εὑρίσκαμεν βαλανίδια, καὶ καρύδια, ἀπὸ τὴν χαράν μας ~~[illegible]~~ τριγύρου εἰς μίαν δρῦν, ἢ μίαν φηγὸν ἐχορεύαμεν, τραγῳδοῦντες ἄγροικα τραγούδια, καὶ ἀνευφημοῦντες τὴν γῆν ὡς μητέρα ἡμῶν καὶ τροφόν. Κεῖναι ἦσαν αἱ ἡμέραι ἑορταί, καὶ αἱ μόναι εὔθυμοι· τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς ὅλον [illegible], πόνος καὶ κόπος.

Ὅταν [illegible] καὶ δὲν μᾶς ἔδιδε κανὲν προϊόν, [illegible] νὰ καταπατήσωμεν τοὺς νόμους τῆς φύσεως, διὰ τὴν φύλαξιν τῆς ζωῆς μας, ἐτρώγαμεν τοὺς συντρόφους τῆς πενίας μας, διὰ νὰ μὴ συναποθάνωμεν μὲ αὐτούς. Ἀλλὰ σεῖς, ἄνθρωποι σκληροκάρδιοι, τί σᾶς βιάζει νὰ χύνετε τὰ αἵματα τῶν ζώων; Βλέπετε τὸ πλῆθος τῶν καλῶν, ὅσα σᾶς περιστοιχίζουν, τοὺς συναγμένους ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς καὶ ἀμπελῶνας σας καρπούς, τὰ πλήθη τῶν ζώων, ~~ὧν~~ τῶν ὁποίων τὸ γάλα σᾶς τρέφει, καὶ τὸ μαλλίον σᾶς ἐνδύει! Τί περιπλέον αἰτεῖτε ἀπ' αὐτά; Ἐνῷ ἔχετε τοσαύτην ἀφθονίαν τροφίμων, ποία σᾶς βιάζει ὀργὴ εἰς τὴν τῶν ζώων κατασφαγήν; Διὰ τί ψεύδεσθε κατὰ τῆς μητρὸς ἡμῶν, λέγοντες ὅτι δὲν δύναται νὰ σᾶς θρέψῃ; Διὰ τί ἁμαρτάνετε κατὰ τῆς Δήμητρος, ἥτις ἐδίδαξε τοὺς ἱεροὺς θεσμούς, καὶ κατὰ τοῦ χαροποιοῦ Βάκχου, παρηγορητοῦ τῶν ἀνθρώπων, ὡς νὰ μὴ ἦσαν τὰ πλούσια δῶρά των ἱκανὰ πρὸς διατήρησιν τῶν ἀνθρώπων; Μὲ τοὺς γλυκεῖς αὐτῶν καρποὺς πῶς δύναται ἡ ψυχή σας νὰ μιγνύῃ ~~ὑποφέρῃ~~ τὰ ὀστᾶ; πῶς δύναται νὰ ῥοφᾷ τὸ αἷμα τῶν ζώων, ~~[illegible]~~, τὰ ὁποῖα σᾶς ἔθρεψαν ἤδη μὲ τὸ γάλα των;

θέαμα; πῶς ἐδυνήθη νὰ βλέπῃ αἱματωμένον, κιδαρμένον, διαμελισμένον τὸ ἄτυχον καὶ ἀπροστάτευτον ζῶον; Πῶς ἐδυνήθη νὰ ὑποφέρῃ τῶν ἀσπαιρομένων μελῶν τὴν θέαν; πῶς ἡ ὀσμή των δὲν ἐτάραξε τὴν καρδίαν του;

Πῶς δὲν ἐσυγκλονίσθη, δὲν ἀπεστράφη, δὲν ἔφριξε ~~[illegible]~~ μαλάσσων τὴν ῥυπαρότητα τῶν σπλάγχνων, ἢ τὰ μαῦρα καὶ κόκκινα αἵματά των;

~~Τὰ μὲν δέρματα κατὰ γῆς κεῖνται τὰ δὲ κρέατα ὀπτώμενα πάλλονται. Δύναται (Χωρὶς~~

~~"[illegible] κατὰ γῆς ἐσύροντο,~~

~~"[illegible],~~

~~" Χωρὶς φρίκην [illegible] νὰ τὰ γεύεται ὁ ἄνθρωπος~~

~~" [illegible] [illegible] [illegible] κρέατα.~~

Χωρὶς φρίκην νὰ τὰ γεύεται ὁ ἄνθρωπος, εἰς [illegible] αὐτοῦ στόμαχον ἀπόρει σπ

~~[illegible]~~ τοιαῦτα ἔπρεπε νὰ φαντάζεται [illegible] τὴν πρώτην φορὰν ὅπου ἄνθρωποι παρεπάτησαν τοὺς νόμους τῆς φύσεως [illegible] τόσον ~~[illegible]~~ βδελυρὸν γεῦμα τὴν πρώτην φοράν, οἱ ἐπιθυμήσαντες νὰ φάγωσι [illegible], ἀπόρει ~~βόσκον~~ φωνάζον, ἀπόρει βόσκον, καὶ εἶπαν ~~[illegible]~~ [illegible] σφάξουν, νὰ κιδάρουν, νὰ ὀπτήσουν τὸ ἄκακον ἀρνίον, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ~~[illegible]~~ ἔγλειφε τὰς χεῖρας των;

Διὰ τούτους ὅλους, ὅσοι ἄρχισαν τὰ ~~[illegible]~~ βδελυρὰ ταῦτα γεύματα, καὶ ὄχι δι' ἐκείνους οἵτινες τὰ ἀποστρέφονται, πρέπει νὰ θαυμάζῃς. ~~Καὶ [illegible]~~ ~~[illegible] βαρβαρότατοι δύνανται νὰ προφασισθῶσι προφάσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἔχομεν ἡμεῖς, οἵτινες διὰ τοῦτο καὶ εἴμεθα μυριάκις πλέον ἄξιοι νὰ ὀνομαζώμεθα βάρβαροι.~~ Καὶ οἱ μὲν ~~[illegible]~~ πρῶτοι ἄνθρωποι ἔχουν καὶ τὴν πρόφασιν τῆς αὐτῶν βαρβαρότητος, ~~καὶ ὁποῖοι ἡμεῖς~~ ἡμεῖς δέ, μὴν ἔχοντες αἰτίαν, ἀποφαινόμεθα μυριάκις πλέον βάρβαροι παρ' αὐτούς.

Ἄνθρωποι θνητοὶ καὶ φίλοι τῶν θεῶν, ἤθελαν μᾶς εἰπεῖν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, ἂν συγκρίνητε ~~[illegible]~~ τοὺς καιρούς, θέλετε καταλάβειν πόσον ἦσθε εὐτυχεῖς, καὶ πόσον ἐστάθημεν ~~[illegible]~~ ἡμεῖς ἄθλιοι. Νεωστὶ δημιουργημένη ἡ γῆ, καὶ ἐκ πολλῶν

ἀναθυμιάσεων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Χαμαὶ στὰ δέρματα πειν[illegible]

Ὀπτώμενα πάλλονται τ[illegible]σαντα,

Καὶ εἰς τὸν στόμαχον εἰσέλθ' ἀσπέρονται·

Τίς νὰ τὰ γευθῇ δύναται χωρὶς φρίκην;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

J'ai toujours vu que les jeunes gens corrompus de bonne heure, et livrés aux femmes et à la débauche, étaient inhumains et cruels; la fougue du tempérament les rendait impatients, vindicatifs, furieux: leur imagination pleine d'un seul objet, se refusait à tout le reste; ils ne connaissent ni pitié, ni miséricorde: ils auraient sacrifié père, mère, et l'univers entier, au moindre de leurs plaisirs. Au contraire, un jeune homme élevé dans une heureuse simplicité, est porté par les premiers mouvemens de la nature vers les passions tendres et affectueuses: son coeur compatissant s'émeut sur les peines de ses semblables; il tressaille d'aise quand il revoit son camarade, ses bras savent trouver des étreintes caressantes, ses yeux savent verser des larmes d'attendrissement; il est sensible à la honte de déplaire, au regret d'avoir offensé. Si l'ardeur d'un sang qui s'enflamme le rend vif, emporté, colère, on voit le moment d'après toute la bonté de son coeur dans l'effusion de son repentir; il pleure, il gémit sur la blessure qu'il a faite, il voudrait, au prix de son sang, racheter celui qu'il a versé; tout son emportement s'éteint, toute sa fierté s'humilie devant le sentiment de sa faute. Est-il offensé lui même, au fort de sa fureur une excuse, un mot le désarme: il pardonne les torts d'autrui d'aussi bon coeur qu'il répare les siens.
L'adolescence n'est l'âge ni de la vengeance ni de la haine, elle est celui de la commisération, de la clémence, de la générosité. Oui je le soutiens, et je ne crains point d'être démenti par l'expérience, un enfant qui

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

64

n'est pas mal né, et qui a conservé jusqu'à vingt ans
son innocence, est, à cet âge, le plus généreux, le meilleur,
le plus aimant et le plus aimable des hommes.
On ne vous a jamais rien dit de semblable; je le
crois bien: vos philosophes élevés dans toute la
corruption des colleges, n'ont garde de savoir cela.
Emile de J. J. Rousseau, Liv. 4 T. 2. p. ~~de~~ 159-160.

65

Leçons françaises de Littérature et de Morale p. 192-193.

Les Grecs et les Romains.

Quoiqu'en dise un des plus judicieux écrivains de l'antiquité, qui cherche à diminuer la gloire des Grecs, leur histoire ne tire point son principal lustre du génie et de l'art des grands hommes qui l'ont écrite.

Ὅ,τι καὶ ἂν εἴπῃ εἷς ἐκ τῶν πλέον λογίων συγγραφέων τῆς ἀρχαιότητος, ὁ ὁποῖος ζητεῖ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ~~Ἑλληνικὴν~~ δόξαν τῶν Ἑλλήνων, δὲν λαμπρύνεται τούτων ἡ ἱστορία ἀπὸ μόνην τὴν εὐφυΐαν τῶν ἐνδόξων αὐτῆς συγγραφέων. Δύναταί τις νὰ ἐμβλέψῃ εἰς ὅλον τὸ σῶμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους χωρὶς νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τοῦτο ὑψοῦται πολλάκις ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων; Βλέπομεν ἐκεῖ τὸν λαὸν ὅλον μεγαλόψυχον καὶ γενναῖον ὡς τὸν Θεμιστοκλέα, καὶ δίκαιον ὡς τὸν Ἀριστείδην. Δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὁ Σαλούστιος, ὅτι ὁ Μαραθών, αἱ Θερμοπύλαι, ἡ Σαλαμίς, αἱ Πλαταιαὶ ἡ Μυκάλη, ἡ ἀνάβασις τῶν μυρίων, καὶ τόσα ἄλλα ἔνδοξα ἀνδραγαθήματα, ἐκτελεσθέντα μέσα εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἑλλάδος, καὶ μεταξὺ τῶν ἐμφυλίων πολέμων, δὲν εἶναι ἀνώτερα ὅλων τῶν ἐπαίνων, δοθέντων ἀπὸ τοὺς ἱστορικούς;
Δὲν ἐνίκησαν τοὺς Ἕλληνας οἱ Ῥωμαῖοι, εἰμὴ διὰ τῶν Ἑλλήνων αὐτῶν.
Ἀλλὰ τίνα ἤθελαν λάβει τύχην οἱ κατακτηταὶ οὗτοι, ἐάν, ἀντὶ νὰ πολεμῶσι τὴν Ἑλλάδα διεφθαρμένην ἀπὸ μυρία πάθη, καὶ ἀδυνατισμένην ἀπὸ τὰς ἐσωτερικὰς διαιρέσεις καὶ διχονοίας, εὕρισκαν ἐκείνους τοὺς στρατηγούς, τοὺς στρατιώτας, τοὺς ἄρχοντας, τοὺς πολίτας, τοὺς θριαμβεύσαντας κατὰ τῶν Περσικῶν ὅπλων; Ἤθελε τότε ἀντιπαραταχθῆ ἡ γενναιότης πρὸς τὴν γενναιότητα, ἡ πειθαρχία ~~εἰς~~ πρὸς τὴν πειθαρχίαν, ἡ ἐμπειρία ~~εἰς~~ πρὸς τὴν ἐμπειρίαν, ὁ φωτισμὸς ~~εἰς~~ πρὸς τὸν φωτισμόν, ὁ ἔρως τῆς ἐλευθερίας, πατρίδος,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δόξης, προς έρωτα ελευθερίας, πατρίδος, δόξης.

Ο καταξίαν αποτιμώμενος εις την Ελλάδα έπαινος είναι, ότι έδωκεν εις φως ~~άνδρας~~ τους πλέον ενδόξους και αειμνήστους άνδρας. Από τούτον έπαινον δεν εξαιρώ την Ρωμαϊκήν δημοκρατίαν, της οποίας το πολίτευμα εθέρμαινε τα πνεύματα, και ανέδεικνυε την αγχίνοιαν και ευφυΐαν καθόλην την έκτασιν. Τίνα δύναται να αντιτάξη εις τον Λυκούργον, Θεμιστοκλέα, Κίμωνα, Επαμινώνδα κ.λ.; Των Ρωμαίων η αύξησις, δύναταί τις να είπη είναι έργον απάσης της δημοκρατίας. Κανείς εκ των Ρωμαίων δεν ανυψώθη υπεράνω του αιώνος του, και της φρονήσεως του κράτους, δια να λάβη νέαν δύναμιν, και να αναμορφώση την πατρίδα. Δια της φρονήσεως και γενναιότητος του κράτους ~~[illegible]~~ έκαστος των Ρωμαίων γίνεται σώφρων και γενναίος, ακολουθών την διωρισμένην οδόν· και ο πλέον ένδοξος ανήρ ολίγα βήματα προχωρεί πλέον των άλλων. Αλλ' εις την Ελλάδα εξεναντίας βλέπω συχνά τα μεγαλοφυή, τα [illegible] τα δημιουργικά ταύτα πνεύματα, αντι[illegible], προλαμβάνοντα του κράτους όλας τας ανάγκας, ανοίγοντα νέαν οδόν, ~~και~~ προμαντεύοντα το μέλλον, και καταπραΰνοντα τας περιστάσεις.

Οποιονδήποτε υπέφερεν η Ελλάς δυστύχημα επροξενήθη προλαβόντος εκ των αρχόντων αυτής. Και πολλοί Έλληνες φυλάξαντες από το επαπειλούμενον όνειδος την πατρίδα, την ανέδειξαν λαμπράν και ένδοξον.

Αλλ' εκ του εναντίου, τις εκ των Ρωμαίων ανήγγειλεν εις την πατρίδα του, ότι θέλουν την καταφέρει εις όλεθρον αι πολλαί αυτής καταχρήσεις;

Όταν παρεμορφώνετο η κυβέρνησις, και εδίδετο εις τους αντιπάλους εξουσία τοιαύτη, οποία να τους λυτρώνη από τον ζυγόν των νόμων, τις εκ των Ρωμαίων επροφήτευσεν ότι από τα ίδια αυτής σφάλματα ήθελε νικηθή η δημοκρατία. Όταν επλούτει η Ρώμη προ της αλώσεως, τις εκ των πολιτών έδραμε προς βοήθειάν της, και αντιπαρετάχθη με την φρόνησίν του εις την καταφέρουσαν την πατρίδα του ειμαρμένην;

Ευθύς

Ευθύς ότι έχασαν την ελευθερίαν οι Ρωμαίοι, κατέντησαν οι πλέον μικρόψυχοι δούλοι. Από τον Φίλιππον και Αλέξανδρον δουλωθέντες οι Έλληνες, ήλπιζαν πάντοτε να αναλάβωσι την ελευθερίαν: και διό ότι επέτυχαν να μένωσιν ανεξάρτητοι παρά των διαδόχων των δύο τούτων βασιλέων. Εναντίον χιλίων κατά της Ελλάδος τυράννων, εγεννήθησαν κατ' αυτών χίλιοι Θρασύβουλοι.

Καταβεβλημμένη τέλος πάντων από τας ιδίας αυτής διχονοίας, και από την Ρωμαϊκήν δύναμιν, διετήρησεν η Ελλάς εναντίον των νικητών αυτής εξουσίαν τινά πολλά έντιμον. Ο πολιτισμός, η φιλομάθεια, η φιλοσοφία και αι τέχναι, την ενδόξασαν τρόπον τινά δια την άλωσίν της, και ελάττωσαν την έπαρσιν των Ρωμαίων. Μαθηταί των νικηθέντων κατέντησαν οι νικηταί, και εδιδάχθησαν την γλώσσαν, [illegible] με μεγαλοφυΐαν και αγχίνοιαν εστόλισαν ο Όμηρος, ο Πίνδαρος, Θουκυδίδης, Ξενοφών, Πλάτων, Δημοσθένης, Ευριπίδης. Ρήτορες Ρωμαίοι, [illegible] επαινετοί και άξιοι εις την Ρώμην, επέρασαν εις την Ελλάδα δια να μάθωσιν την ζωηράν και λεπτήν αίσθησιν της φιλοκαλίας, το πλέον σπάνιον αποτέλεσμα, και προσέτι εκείνο το μυστήριον της τέχνης, το οποίον δίδει μεγίστην ευφυΐαν· επέρασαν τέλος πάντων, δια να μάθωσι την μαγευτικήν τέχνην του να καλλωπίζουν τα πάθη. Εις των φιλοσόφων τα διδασκαλεία εμάνθαναν οι Ρωμαίοι να ελευθερώνωνται από τας προλήψεις, και να σέβωνται τους Έλληνας. Και επέστρεφαν εις την πατρίδα των με θαυμασμόν και ευγνωμοσύνην. Η δε Ρώμη καλλίτερον επλήρωσε τον ζυγόν, δεν κατεχράτο τα δικαιώματα της νίκης, αλλά μάλιστα δια των ευεργεσιών διέκρινε την Ελλάδα από τας αποικιζομένας άλλας επαρχίας. Ποία δόξα δια την σοφίαν, να φυλάξη την πατρίδα από τα δεινά, εκ των οποίων δεν εδυνήθησαν να σώσουν οι αυτής νομοθέται, άρχοντες και στρατηγοί! Η σοφία εκδικείται δια την καταφρόνησιν, όπου υποφέρει από την αμάθειαν. Και είναι βεβαία ότι θέλει πάντοτε απολαμβάνειν υπόληψιν, οπόταν ευρίσκη τόσον αξίους τιμητάς, όσον εστάθησαν οι Ρωμαίοι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

64

Αἰμίλιος Ι. Ι. Ρούσω, σελ. 150–151.

Θέλεις νὰ προλάβῃς τὴν κακόχρησιν, καὶ νὰ σχηματίσῃς εὐτυχισμένα συνοικέσια, ἀπόσβεσον τὰς προλήψεις, λησμόνησον τὰ ἀνθρώπινα πολιτεύματα, καὶ συμβουλεύου τὴν φύσιν. Μὴν ἐννοῇς ἀνδρόγυνον, τὸ ὁποῖον συμφωνεῖ κατὰ μίαν καὶ μόνην περίστασιν, ἥτις ἀφοῦ λείψῃ, παύει καὶ ἡ ὁμόνοια. Ἐννόησον ἀνδρόγυνον τὸ ὁποῖον νὰ μένῃ σύμφωνον εἰς ὁποίαν καὶ ἂν εὑρεθῇ περίστασιν, εἰς ὁποιονδήποτε τόπον, ἢ βαθμόν. Δὲν λέγω ὅτι καὶ τὰ ἐπίκτητα ἀγαθὰ εἶναι εἰς τὸ συνοικέσιον ἀνωφελῆ. Ἀλλ' ὅτι τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν ~~[illegible]~~ ἡ ἐπιρροὴ εἶναι πολὺ ἀνωτέρα καὶ ἰσχυροτέρα τῆς τῶν ἐπικτήτων, ἐπειδὴ ἀποφασίζει τὴν τύχην τῆς ζωῆς. Τὸ κατάλληλον τῶν φρονημάτων, τῶν κλίσεων τῶν αἰσθημάτων, τῶν χαρακτήρων εἶναι πολλάκις τοιοῦτον, ὥστε ὁ φρόνιμος πατήρ, καὶ ἂν ἦναι ἡγεμὼν ἢ βασιλεύς, ἔπρεπεν ἀνεμποδίστως νὰ δώσῃ εἰς τὸν υἱόν του τὴν κόρην, ἥτις ἔχει τὴν τοιαύτην καταλληλότητα, καὶ ἂν ἡ κόρη αὕτη ἦναι ἀπὸ δυστυχῆ οἰκογένειαν. Ναί, ἐπιμένω εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι τὸ ἀνδρόγυνον καὶ εἰς τὰς πλέον δεινὰς περιστάσεις ἤθελεν εὑρεθῆν εὐτυχές, ὅταν ὑπάρχῃ ἡ καρδία ἑνωμένων, ἀπ' ὅτι ἤθελεν εἶσθαι εἰς τὴν μεγίστην εὐτυχίαν, ὅταν αἱ καρδίαι τῶν ~~[illegible]~~ ἦναι διῃρημέναι.

69

Διονυσίου Λογγίνου περὶ Ὕψους, κεφ. 44.

Διὰ τὴν Χρηστομάθειάν σου, Τερεντιανὲ φίλτατε, δὲν θέλω παραμελήσειν νὰ ἐξηγήσω μὲ σαφήνειαν τὸ πρὸ ὀλίγου ῥηθὲν ~~[illegible]~~ ἀπὸ φιλόσοφόν τινα.

Θαυμάζω, ἔλεγεν, ὡς θαυμάζουσι καὶ πολλοὶ ἄλλοι, διὰ τί εἰς τὸν καιρόν μας δὲν φαίνονται πλέον ἐκεῖνοι οἱ μεγάλοι νόες, μὲ εὐφορίαν λόγων, μὲ ὑπεροχὴν καὶ δραστικὰς ἐκφράσεις, μὲ πιθανὰς καὶ πολιτικὰς γνώμας, μὲ ὑψηλὰς καὶ ὑπερμεγέθεις ἰδέας, γονίμους ἡδονῆς καὶ χάριτος, πλὴν ἐὰν τι συμβῇ σπανίως; Τοσαύτη ἐπικρατεῖ σήμερον τῶν λόγων ἀφορία! Καθ' ἀλήθειαν, εἶπε, φαίνεται πίστεως ἄξιον τὸ θρυλλούμενον ἐκεῖνο ῥητόν, ὅτι εἶναι ~~[illegible]~~ τῶν μεγάλων [illegible] ἀγαθὴ τροφὸς ἡ δημοκρατία. Μὲ ταύτην συνέζησαν καὶ συναπέθαναν [illegible]στοι ποιηταὶ καὶ ῥήτορες. Ἐπειδὴ τρέφει ἡ ἐλευθερία καὶ ἐπανθάνει [illegible] τὴν πρὸς ἀλλήλους ἔριδα, τὸ [illegible] πρόθυμον, τὸ φιλότιμον τὸ φιλόπρωτον.

Τὰ εἰς τὴν δημοκρατίαν προκείμενα ἔπαθλα ἀκονίζουν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἐκτρίβουν καθημέραν τὰ ψυχικὰ τῶν ῥητόρων προτερήματα, συνεκλάμποντα μὲ τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰ πολιτικὰ ἔργα.

Ἀλλ' οἱ σημερινοὶ φαινόμεθα τῆς δουλείας παιδομαθεῖς, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν σπαργανωμένοι μὲ δουλικὰ ἤθη καὶ φρονήματα, διόλου ἄγευστοι τοῦ καλλίστου καὶ γονιμωτάτου τῶν λόγων νάματος, ἤγουν τῆς Ἐλευθερίας. Καὶ διὰ τοῦτο ἄλλο τι δὲν καταντοῦμεν ~~[illegible]~~ πλὴν μεγαλοφυεῖς κόλακες. Οἱ δοῦλοι, ἔλεγεν, εἶναι πολλάκις ἄλλων μαθήσεων δεκτικοί, ποτὲ ὅμως δὲν ἐπιτυγχάνουν ῥήτορες. Ἐπειδὴ ἐσυνήθισεν ἡ ψυχή των τὸ ἄτολμον, τὸ ἀπαρρησίαστον, τὸ συνεσταλμένον, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν πεφραγμένον καὶ κατεδουλωμένον φρόνημα. Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται δούλιον ἦμαρ, κατὰ τὸν Ὅμηρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

La résistance héroïque des Grecs a fait depuis long-tems concevoir la vive espérance que le Succès couronnerait leurs efforts, et qu'ils se replaceraient au rang des Nations de la terre. On aime à croire que le monde civilisé porte le plus vif intérêt à leur cause. Quoique aucune puissance ne se soit déclarée en leur faveur, cependant aucune, d'après nos renseignemens, n'a pris parti contre eux. Leur cause et leur nom les ont protégés contre des dangers sous lesquels toute autre nation aurait déjà succombé. Les Grecs semblent [illegible] étrangers aux calculs ordinaires d'intérêts et d'agrandissement, calculs qui se mêlent si souvent dans les actions des peuples. D'après les faits qui sont venus à notre connaissance, il y a de bons motifs pour croire que leur ennemi a perdu à jamais tout empire sur leur pays: la Grèce redeviendra une nation indépendante; puisse-t-elle parvenir à ce noble but! Tel est l'objet de nos voeux les plus ardens. James Monroe, président

Washington, 2 Dbre 1823 des Etats-Unis

Journal des Debats 30 Dbre 1823.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Il est un autre Congrès auquel est réservé cette grande mission. Celui-là seul est infaillible. C'est le Congrès des Nations civilisées. Séparées et absentes, les nations sont unies dans leurs voeux et, avec vingt idiomes différens, elles parlent toutes la même langue. Dans ce congrès immortel des nations, trois puissances aussi dominent: ce sont la raison, la justice et l'humanité. La politique n'y est admise qu'autant qu'elle se concilie avec l'humanité, la raison et la justice. Ce congrès suprême casse souvent les décisions des congrès temporaires, accidentels ou périodiques des Cabinets. Il est permanent, inamovible, indestituable. Le même ministre qui le préside, est seul chargé de l'exécution de ses arrêts c'est le tems. Les Cabinets et les Peuples par M. Bignon, 3me édition, à Paris, avril 1823. σ. 19. 20.

„ Dans les colonies, disait-il (Fra-Paolo), il faut „ se souvenir qu'il n'y a rien de moins sûr que la „ foi des Grecs; être persuadé qu'ils passeraient „ sans peine sous le joug des Turcs comme le reste

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

„ de leur nation; les traiter comme des animaux féroces, „ leur rogner les dents et les griffes, les humilier souvent, „ sur-tout leur ôter les occasions de s'aguerrir. „ Du pain et du bâton, voilà ce qu'il leur faut: „ gardons l'humanité pour une autre occasion. „

Aujourd'hui de pareils principes, professés avec cette nudité hideuse de barbarie, avec une telle audace ~~cette hu~~ d'inhumanité, font frémir même les hommes d'Etat qui se piquent le moins de libéralisme; mais ne dirait-on pas que, malgré l'indignation ostensible avec laquelle on repousse ces maximes, leur esprit a passé dans l'action de certains Cabinets? Ne dirait on pas que Venise, incorporée à l'Autriche, a porté à Vienne le goût de ses institutions, et n'est-ce pas l'inquisition d'Etat du gouvernement vénitien qui revit dans les commissions inquisitoriales de Milan et de Naples? Ne dirait-on pas que quelques-unes des possessions nouvellement acquises par l'

Autriche, peut-être Venise même, considérées maintenant à peu près comme des colonies, ressentent l'effet des doctrines proclamées par l'oracle de cette république? Enfin ne dirait-on pas qu'à l'égard des Grecs ce sont les conseils de Fra-Paolo qui sont encore suivis, et que c'est pour une meilleure occasion que les Cabinets gardent l'humanité. idem σ. 238.

..... ὅτι εἷς ἕκαστος ἓν μόνον ἐπιτήδευμα καλῶς ἐπιτηδεύοι, πολλὰ δ' οὔ, ἀλλ' εἰ τοῦτο ἐπιχειροῖ, πολλῶν ἐφαπτόμενος πάντων ἀποτυγχάνοι ἄν, ὥστ' εἶναί που ἐλλόγιμος; Πλάτωνος Πολιτ. β. γ, σ. 123 ἐκδ. Bekker.

Πολιτεία ἐάνπερ ἅπαξ ὁρμήσῃ εὖ, ἔρχεται ὥσπερ κύκλος αὐξανομένη. Τροφὴ γὰρ καὶ παίδευσις χρηστὴ σωζομένη, φύσεις ἀγαθὰς ἐμποιεῖ, καὶ αὖ φύσεις χρησταὶ τοιαύτης παιδείας ἀντιλαμβανόμεναι, ἔτι βελτίους τῶν προτέρων φύονται, εἴς τε τ' ἄλλα καὶ εἰς τὸ γεννᾶν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις. Βιβ. δ'. σ. 173.

..... ἢ τὸ φιλομαθές, ὃ δὴ περὶ τὸν παρ' ἡμῖν μάλιστ' ἄν τις αἰτιάσαιτο τόπον, ἢ τὸ φιλοχρήματον, ὃ περὶ τούς τε Φοίνικας εἶναι καὶ τοὺς κατὰ Αἴγυπτον φαίη τις ἂν οὐχ ἥκιστα. β. δ'. σ. 195.

Ἀρετὴ μὲν ἄρα, ὡς ἔοικεν, ὑγίειά τέ τις ἂν εἴη καὶ κάλλος καὶ εὐεξία ψυχῆς, κακία δὲ νόσος τε καὶ αἶσχος καὶ ἀσθένεια. β. δ'. σ. 212.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Montaigne Livre II, chap. 36, p. 387.

Περὶ τῶν ἐνδοξοτάτων ἀνδρῶν,

Ἐὰν μ' ἐρωτήσῃ τις, ποίους ἤθελα ἐκλέξειν μεταξὺ ὅλων τῶν ἀνδρῶν, ὅσους ἐγνώρισα, ~~[illegible]~~ ἤθελον ἀποκριθῆν συγχωρήσῃς, ὅτι ἐκλέγω τρεῖς μόνους ἄνδρας, ὅλων τῶν ἄλλων ἀνδρῶν ἀνωτέρους.

Α΄. Ὁ Ὅμηρος εἶναι ὁ πρῶτος. Ἂν ὁ Ἀριστοτέλης ἢ ὁ Βάρρων ἦναι σοφώτεροι, ἢ ἂν ὁ Βιργίλιος εἰς τὴν ποιητικὴν εἶναι ἐφάμιλλος, τοῦτο ἂς κρίνωσιν οἱ ἔχοντες τῶν τοιούτων ἱκανὴν γνῶσιν. Ἀλλ' ἐγὼ μὴ γνωρίζων ἄλλον παρ' αὐτόν, δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι αὐταὶ αἱ Μοῦσαι αὐτὸν δὲν ὑπερβαίνουν.

"Ὁ Ἀπόλλων ἔψαλλε, καὶ ὁ Ὅμηρος ἔγραφε."

Ἀκόμη προσέτι τὸν Βιργίλιον ὡς διδαχθέντα ἀπὸ τὸν Ὅμηρον. Τοῦτον [illegible] θεμέλιον ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν Βιργίλιον νὰ συνθέσῃ τὴν [illegible] καὶ θείαν Αἰνειάδα. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶναι μικρά, ὡς πρὸς τὰς [illegible] αἱ ὁποῖαι μὲ παριστάνουν τὸν ἄνδρα τοῦτον θαυμαστόν, [illegible] ὑπεράνω τῆς ἀνθρωπίνου φύσεως. Καὶ μάλιστα θαυμάζω ~~[illegible]~~ πῶς ἠδύνατο [illegible] συναριθμηθῆναι μὲ τοὺς θεοὺς αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅστις μὲ τὴν γόνιμον αὐτοῦ φαντασίαν ἀνέδειξε τόσους θεούς. Τυφλὸς καὶ πένης, πρὶν ἀκόμη φανερωθῶσιν αἱ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι, τὰς ἐγνώριζε τόσον καλά, ὥστε οἱ μεταγενέστεροι ὅλοι, πολιτικοί, πολεμικοί, θεολόγοι, φιλόσοφοι, πάσης τέχνης καὶ ἐπιστήμης ἄνθρωποι, τὸν ἀναφέρουν ὡς μάρτυρα ἐπίσημον, καὶ ὡς πηγὴν ~~[illegible]~~ ὅλων τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν: "Ἐξ οὗπερ (τοῦ Ὠκεανοῦ) πάντες ποταμοί, καὶ πᾶσα θάλασσα,
"Καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν." Ἰλιάδ. Φ. σ. 196/197.

~~Ἐξ ὠκεανοῦ μὲν γὰρ ποταμοὶ πάντες, πηγαὶ πᾶσαι,~~
~~φρέατα πάντα~~ νάουσιν, ~~(Ἰλιάδ. Φ., 196 - 197)~~

Ἐναντίον τῶν ὅρων τῆς φύσεως ἐσύνθεσε ποίημα ἀξιοθαύμαστον.
Κατὰ φυσικὸν λόγον τὰ πάντα εἰς τὴν γένεσιν αὐτῶν εἶναι ἀτελῆ, ἔπειτα μὲ τὴν πρόοδον τοῦ καιροῦ αὐξάνουν καὶ τελειοποιοῦνται. Εἰς τὴν νηπιότητα ὅσον ἡ ποιητικὴ καὶ αἱ λοιπαὶ τέχναι, ὅταν ὁ Ὅμηρος τὰς ἔφερεν ὅλας εἰς τὸ τέλειον. Διὰ τοῦτο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ὀνομάζεται δικαίως ὁ πρῶτος καὶ ὁ τελευταῖος τῶν ποιητῶν, ὡς λέγουν οἱ παλαιοί. «Δὲν εἶχε τίνα πρὸ αὐτοῦ νὰ μιμηθῇ, οὐδ' ἔλαχε τις ὕστερον αὐτοῦ μιμητὰς εἰς τὰ ἔπη του, κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην, δίδουν τόνον καὶ ἐνέργειαν» (Ποιητικ. κεφ. 24).

Μεταξὺ τῶν λαφύρων τοῦ Δαρείου εὑρὼν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κιβώτιον πολύτιμον, ἔκλεισεν εἰς αὐτὸ τὸν Ὅμηρόν του, εἰπὼν ὅτι εἶναι ὁ πιστὸς καὶ ἄριστος αὐτοῦ σύμβουλος εἰς ὅλας αὐτοῦ τὰς ὑποθέσεις. Διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἔλεγεν ὁ Κλεομένης, υἱὸς τοῦ Ἀναξανδρίδου, ὅτι εἶναι τῶν Λακεδαιμονίων ὁ ποιητής, διδάσκων τὴν πολεμικὴν πειθαρχίαν. Εἶναι, κατὰ τὸν Πλούταρχον, ὁ μόνος ποιητής, ὅστις δὲν βαρύνει οὐδὲ ἀηδιάζει τὸν ἀναγνώστην. ~~[illegible]~~ Ὁ ἀναγνώστης εὑρίσκει πάντοτε νέαν χάριν, νέαν ἡδονήν.

Ὁ ἐλαφρόνους Ἀλκιβιάδης, ζητήσας τὰ ἔπη τοῦ Ὁμήρου ἀπὸ διδάσκαλόν τινα, τὸν ἐράπισε, διότι εἶπεν ὅτι δὲν τὰ εἶχεν. Ἦτον τὸ αὐτό, ὡς νὰ μὴν εἶχε τις ἐκ τῶν ἐφημερίων μας τὴν ἁγίαν Γραφήν. (Ἐλαττοῖ ὁ Μονταίνη [illegible]

Ἑπτὰ πόλεις φιλονεικοῦν διὰ τὴν γένεσίν του,

Σμύρνη, Ῥόδος, Κολοφών, Σαλαμίς, Χίος, Ἄργος, Ἀθῆναι.

Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος εἶναι ὁ ἄλλος. Διότι, ἂν συλλογισθῇ τις τὴν ἡλικίαν του, ὅτ' ἄρχισε τὰς ἐκστρατείας, τὰ μικρὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων τὰς ἐπεχείρισε, τὴν ἀποκτηθεῖσαν ὑπεροχὴν εἰς τόσον νεαρὰν ἡλικίαν ἐπάνω εἰς τόσους ἀρχιστρατήγους τοὺς πλέον ἐνδόξους, οἵτινες τὸν ἐπολέμησαν, τὴν παράδοξον τύχην, ἥτις τὸν ἐβοήθησεν εἰς τὰς ~~[illegible]~~ τολμηρὰς καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ~~[illegible]~~ ῥιψοκινδύνους ἐπιχειρήσεις, τὴν μεγαλοψυχίαν, μὲ τὴν ὁποίαν εἰς τὴν ἡλικίαν τριάκοντα τριῶν ἐτῶν ~~[illegible]~~ ἀπέθανε θριαμβεύων ὅλην τὴν οἰκουμένην, ἴσως βέβαια πιστεύω ὅτι ὅλα ταῦτα εἶναι ὑπὲρ ἄνθρωπον. Οἱ στρατηγοί του κατεστάθησαν ἀρχηγοὶ βασιλειῶν, διαμερίσαντες τὸ κράτος εἰς τέσσαρας διαδόχους, ἁπλοῦς στρατηγοὺς τῶν στρατευμάτων του, τῶν ὁποίων οἱ διάδοχοι διετηρήθησαν ἱκανοὺς αἰῶνας. Εἶχε τόσας ἐξαιρετικὰς ἀρετάς,

ἀρετάς, δικαιοσύνην, ἐγκράτειαν, ἐλευθεριότητα, πίστιν εἰς τὸν λόγον του, ἀγάπην εἰς τοὺς οἰκείους του, φιλανθρωπίαν εἰς τοὺς νικηθέντας, ὅτι ἦσαν ἀμέμπτα τὰ ἤθη του. Ἦτον ὁ πρῶτος μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Θαυμασίου ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης. Τὸν προτιμῶ ἀπὸ τὸν Καίσαρα, μολονότι ἀμφότεροι ἦσαν δύο ποταμοὶ πλημμυρίσαντες τὸν κόσμον ἀπὸ διάφορα μέρη. Ἀλλ' ὁ Καῖσαρ ἐζήτει τὴν φθορὰν τῆς πατρίδος, καὶ ὅλης τῆς οἰκουμένης. Διὰ τοῦτο προτιμῶ τὸν Ἀλέξανδρον.

Ὁ τρίτος καὶ ὁ πλέον ἔξοχος εἶναι, κατ' ἐμὴν ἰδέαν, ὁ Ἐπαμινώνδας. Δόξαν ὡς τοὺς ἄλλους μεγάλους ἄνδρας δὲν ἔλαβε μεγάλην. Τόλμην ὅμως καὶ ἀνδρείαν, ὁποίαν τὸ λογικὸν καὶ ἡ σοφία ἐμφυσοῦν εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἡρώων, εἶχε τόσην, ὅσην καὶ ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, καὶ αὐτὸς ὁ Καῖσαρ. Εἰ καὶ ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἀπὸ τοῦ τοιαῦτα ἀνδραγαθήματα ὀλιγώτερα τὰ τοῦ Ἐπαμινώνδα, [illegible] τὴν τόλμην καὶ τὴν πολεμικὴν [illegible]. Τὸν ὠνόμασαν οἱ Ἕλληνες πρῶτον ἄνδρα μεταξὺ ὅλων αὐτῶν. Καὶ νὰ εἴπῃ τις πρῶτον μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς ἂν ἔλεγε πρῶτον τοῦ κόσμου. Ὡς πρὸς τὴν σοφίαν του, ἔλεγαν οἱ παλαιοί, ὅτι κανεὶς ἄλλος δὲν ἤξευρε τόσον πολλά, οὐδ' ἐλάλησε τόσον ὀλίγα, ὅσον αὐτός. Ἦτον Πυθαγορικός, ὅ,τι ἔλεγε, κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ εἴπῃ καλήτερα. Μέγας καὶ καταπειστικὸς ῥήτωρ. Κατὰ τὴν συνείδησιν καὶ τὰ ἤθη ὑπερέβη ὅλους τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτοῦ πολιτικούς, ἀκόμη καὶ τὸν Σωκράτην αὐτόν. Πάντοτε ἀληθής, σταθερός, ἥμερος, ἀδιάφθορος. Ἀρετὴν μεγίστην εἰς ὅλας τῆς ζωῆς του τὰς περιστάσεις. Ἔζησε καὶ ἀπέθανεν ὡς μέγας ἀνήρ. Δὲν βλέπω κανένα ὅμοιόν του εἰς τὴν ἀρετήν. Μόνος ὁ Αἰμίλιος Σκιπίων δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἐφάμιλλός του. Πόσον μᾶς ἠδίκησεν ὁ Χρόνος, ὑστερήσας ἀπὸ τὴν γνῶσιν μας τοὺς παραλλήλους βίους τοῦ Πλουτάρχου τῶν δύο τούτων ἐνδόξων ἀνδρῶν. Ὁ εἷς ἦτον μεταξὺ ὅλων τῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἑλλήνων ὁ πρῶτος" ὁ ἄλλος μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων'. Πόσην ὕλην εἶχεν ὁ θαυμαστὸς τεχνίτης ὁ Πλούταρχος.

Ὅταν ἐνίκησεν ὁ Ἐπαμινώνδας τὴν ἐν Λεύκτραις μάχην, ἐχαίρετο ὅτι ἔζων ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ του, διὰ νὰ χαροῦν εἰς τοιοῦτον ἀνδραγάθημα. Παντοῦ τὸν συνώδευεν ἡ νίκη, ὡς ἡ σκιά του. Διὰ τοῦτο μετὰ τὴν θανὴν του ἐτελεύτησεν καὶ ἡ δόξα τῆς πατρίδος του.

Thurot. Logique, p. 249.

Πᾶς συλλογισμὸς εἶναι σωρίτης, ἢ κατὰ τοιοῦτος, μάλιστα εἰς τὰς Γεωμετρικὰς ἀποδείξεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀκριβέσταται καὶ καθαρώταται.

Ἰδοὺ παράδειγμα, τὸ ὁποῖον καταλαμβάνουν σύνολως ὅσοι ἔχουν μικρὰς τῆς Γεωμετρίας ἰδέας.

Θέλων νὰ ἀποδείξω, ὅτι αἱ τρεῖς γωνίαι [illegible] τριγώνου εἶναι ἴσαι μὲ δύο ὀρθάς, σχηματίζω πάντας τὰς προτάσεις, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ συνέχειαν εὑρίσκεται τὸ κατηγορούμενον τῆς πρώτης ὑποκείμενον τῆς δευτέρας, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ὡς ἕπεται.

Τὸ Τρίγωνον εἶναι σχῆμα ἐπίπεδον ἔχον τρεῖς γωνίας,

Σχῆμα ἔχον τρεῖς γωνίας δύναται νὰ περιληφθῇ εἰς κύκλον,

Σχῆμα ~~περιληφθὲν~~ περιλαμβανόμενον εἰς κύκλον εἶναι ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου αἱ γωνίαι ἔχουν ὡς μέτρον τὸ ἥμισυ τῶν περιλαμβανομένων τὰς αὐτὰς γωνίας τόξων, Τὸ ἥμισυ τῶν τόξων, περιλαμβανομένων εἰς τὰς τρεῖς γωνίας τοῦ τριγώνου, εἶναι ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου. Τὸ ἥμισυ τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου εἶναι τὸ μέτρον τῶν δύο ὀρθῶν γωνιῶν. Ἄρα τὸ μέτρον τῶν δύο ὀρθῶν γωνιῶν εἶναι τὸ μέτρον τῶν τριῶν γωνιῶν τοῦ τριγώνου.

Leçons de Logique, par F. Thurot, p. 161–

Τῆς λογικῆς ὁ σκοπὸς εἶναι, νὰ ἀνακαλύπτῃ τὴν εἰς ἡμᾶς ἄγνωστον ἀλήθειαν, ἢ τὴν εἰς ἡμᾶς γνωστὴν νὰ ἀποδεικνύῃ εἰς τοὺς ἄλλους. Μεταξὺ τῶν ὄντων, κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν σύνθεσιν, ἢ ὕπαρξιν, εὑρίσκονται σχέσεις ἀναγκαῖαι, σταθεραί, ἀμετάβλητοι, καὶ ἑπομένως αἰωνιαῖς. Τῶν σχέσεων τούτων ἄρα ἡ γνώρισις εἶναι ἡ οὕτως λεγομένη Ἀλήθεια.

Εἰς πᾶν τρίγωνον ὀρθογώνιον, τὸ πλεῖον τῶν τετραγώνων, σχηματιζομένων ἐπὶ τῶν δύο πλευρῶν, τῶν περὶ τὴν ὀρθὴν γωνίαν, εἶναι ἴσον μὲ τὸ τετράγωνον σχηματιζόμενον ἐπὶ τῆς ὑποτεινούσης τῆς αὐτῆς γωνίας.

Τὸ τρίγωνον εἶναι σχῆμα ἐπίπεδον, ἔχον τρεῖς γωνίας, δυνάμενον νὰ περικλεισθῇ εἰς κύκλον τέλειον, Τοιοῦτον σχῆμα περικυκλούμενον ἀπὸ [illegible] τέλειον ἔχει μέτρον τῶν γωνιῶν αὐτοῦ τὸ ἥμισυ τοῦ τόξου τοῦ ὑποτείνοντος τὴν γωνίαν ταύτας. Τὸ ἥμισυ τῶν τόξων, τῶν ὑποτεινόντων τὰς τρεῖς γωνίας, εἶναι ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου: τὸ ἥμισυ τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου εἶναι τὸ μέτρον τῶν δύο ὀρθῶν γωνιῶν, ἄρα τὸ μέτρον τῶν δύο ὀρθῶν γωνιῶν εἶναι ἴσον τῶν τριῶν γωνιῶν τοῦ τριγώνου.

Οὗτος εἶναι ὁ λεγόμενος σωρίτης, καὶ συλλογισμὸς ἀκριβής.

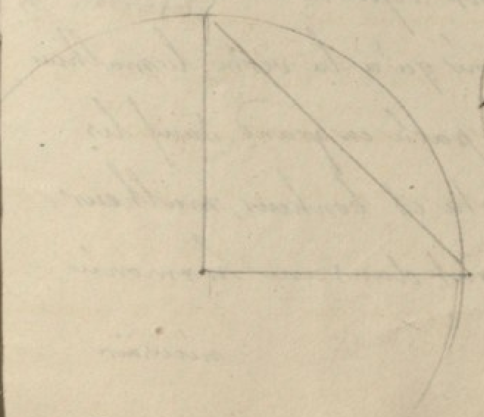

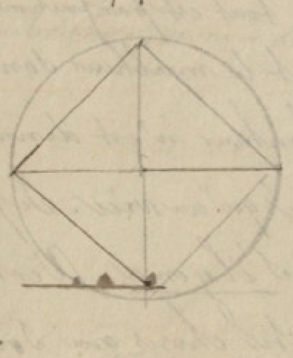

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ Προσοχὴ, εἶναι προσήλωσις τῆς θελήσεως, ἥτις ἀποβάλλει πᾶσαν ἄλλην αἴσθησιν, ἢ ἐνθύμησιν, ἥτις δύναται νὰ ~~τὸν~~ ἀποσπάσῃ τὸν νοῦν ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ προσεχομένου πράγματος. Ἡ δὲ κρίσις εἶναι κατάληψις τῶν σχέσεων μεταξὺ δύο ὑποκειμένων, δύο ἐννοιῶν, δύο ἰδεῶν. Κάθε συλλογισμὸς (ἢ κρίσις) πρέπει νὰ ἦναι ἢ ὀρθὸς, ἢ σφαλερός. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὴν κατάληψιν δύο συλλογισμοὶ ἀντίθετοι.

Οὐδεμία μεγαλειότης Γένους, οὐδεμία ἠθικὴ βελτίωσις, οὐδεμία σταθερὰ δικαιοσύνη ἄνευ Ἀντιπροσωπίας. Ἀλέξ. Σοῦτσος προθυπουργὸς, σ. β'.

Le luxe gradué, qui est le bonheur du ~~cœur~~ corps le bonheur de l'âme qui est dans la foi, dans la Science, et dans l'amour; tout cela sur une échelle infinie et reliée dans l'unité divine.

Extrait de l'introduction à l'histoire de la philosophie par Mr. Cousin, page 284.

Messieurs, tout est parfaitement juste en ce monde; le bonheur et le malheur sont répartis comme ils doivent l'être; le bonheur n'est donné qu'à la vertu, le malheur n'est imposé qu'au vice. Je parle en grand, sauf les exceptions, s'il y en a. Vertu et bonheur, malheur et vice, toutes choses qui sont dans une harmonie

nécessaire

nécessaire. . . . Telle est la loi, elle est de fer et d'airain, elle est nécessaire et universelle, elle s'applique aux peuples comme aux individus. „

Démocratie pacifique № 82, 22 Octre 1843.

Ἀπὸ τὸν Πλούταρχον περὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης, λαμβάνει ὁ Montaigne (essais livre 3 Chap. 13, p. 563) τὴν ἀκόλουθον γνώμην·

Aristarchus disait qu'anciennement à peine se trouva-t-il sept sages au monde; et que de son tems à peine se trouvait-il sept ignorans. N'aurions nous pas plus de raison que lui de le dire à notre tems? L'affirmation et l'opiniâtreté sont signes exprès de bêtise.

Socrates, le maître des maîtres; car le philosophe Antisthènes à ses disciples, "allons, disait-il, vous et moi ouïr Socrates; là je serai disciple avec vous.„ Il ajoutait, "que la vertu suffisait à rendre une vie pleinement heureuse et n'ayant besoin d'aucune autre chose, si non de la force de Socrates.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ